

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

NA LATA 2005-2013

GMINA CIECHANÓW

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego będzie realizowany na obszarze wiejskim na terenie gminy Ciechanów w powiecie ciechanowskim w województwie mazowieckim.

Zadania określone w planie obejmują okres realizacji od 2005 roku do 2013 roku.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA GMINY

1. Położenie, powierzchnia, ludność

Gmina wiejska Ciechanów położona jest w północnej części województwa mazowieckiego, w powiecie ciechanowskim. Gmina sąsiaduje:

- od wschodu z miastem Ciechanów oraz gminami Opinogóra i Gołymin;
- od południa z gminami Glinojec, Ojrzeń i Sońsk;
- od zachodu z gminą Strzegowo w powiecie mławskim;
- od północy z gminą Regimin

Obszar gminy rozciąga się z północy na południe na długości ok. 11 km a z zachodu na wschód ok. 15 km.

Gmina zajmuje powierzchnię 140 km². Zamieszkuje ją 6025 mieszkańców. Wskaźnik zaludnienia wynosi 43 os/km².

Wyszczególnienie	ha	%
Powierzchnia geodezyjna	14041,00	100
-użytki rolne	10783,94	76,8
-grunty pod lasami i zadrzewieniami	2422,12	17,25
Wody	104,15	1,00
Pozostałe grunty	730,79	4,95

*Podstawa: dane Urzędu Gminy Ciechanów

Siedziba gminy znajduje się w Ciechanowie. Administracyjnie gmina dzieli się na 35 sołectw, z których 9 posiada przypisane do sołectwa wsie. Poniżej przedstawiono sołectwa gminy i przypisane im miejscowości.

Lp.	Sołectwo	Wieś przypisana do sołectwa
1.	Baby	
2.	Baraki Chotumskie	Rajmundowo
3.	Chotum	
4.	Chruszczewo	
5.	Grędzice	
6.	Gumowo	
7.	Gorysze	
8.	Gąski	
9.	Kanigówek	
10.	Kargoszyn	
11.	Kownaty Żędowe	Kownaty Wojnowe
12.	Modła	
13.	Modelka	
14.	Nowa Wieś	
15.	Nużewo	Gołoty

16.	Nużewko	
17.	Niestum	
18.	Niechodzin	Pieńki Niechodzkie
19.	Pęczcin	
20.	Prążewo	
21.	Mieszki Rózki	Bardonki
		Mieszki Atle
		Mieszki Bardony
22.	Mieszki Wielkie	
23.	Rzeczeki	
24.	Rykaczewo	
25.	Ropele	
26.	Rutki Begny	
27.	Rutki Borki	Rutki Bronisze
28.	Rutki Głowice	Rutki Krupy
29.	Rutki Marszewice	Rutki Szczepanki
30.	Rydzewo	Romanowo
31.	Wola Pawłowska	
32.	Wólka Rydzewska	
33.	Ujazdowo	
34.	Ujazdówek	
35.	Sokołówek	

*Podstawa: dane Urzędu Gminy Ciechanów

Gmina wiejska Ciechanów liczy 6025 mieszkańców. Poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców poszczególnych miejscowości w kolejności malejącej.

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Chruszczewo	418
2.	Gąski	359
3.	Niestum	338
4.	Rydzewo	331
5.	Gumowo	323
6.	Kownaty Żędowe	273
7.	Rykaczewo	269
8.	Nużewo	260
9.	Niechodzin	221
10.	Chotum	218
11.	Pęczcin	213
12.	Nużewko	191
13.	Kargoszyn	187
14.	Gorysze	147
15.	Ujazdówek	147
16.	Grędzice	144
17.	Modła	137
18.	Ropele	133
19.	Sokołówek	123
20.	Wola Pawłowska	121
21.	Mieszki Wielkie	120
22.	Rzeczeki	105
23.	Kanigówek	95
24.	Prążewo	94

25.	Ujazdowo	92
26.	Kownaty Wojnowe	92
27.	Mieszki Różki	87
28.	Rutki Borki	85
29.	Rutki Marszewice	83
30.	Modelka	82
31.	Rutki Begny	78
32.	Baby	74
33.	Rutki Główice	59
34.	Wólka Rydzewska	50
35.	Nowa Wieś	49
36.	Gołoty	46
37.	Baraki Chotumskie	36
38.	Mieszki Atle	31
39.	Bardony	31
40.	Pieńki Niechodzkie	28
41.	Rutki Krupy	16
42.	Romanowo	12
43.	Rutki Bronisze	11
44.	Rajmundowo	7
45.	Rutki Szczepanki	5
46.	Mieszki Bardony	4

*Podstawa: dane Urzędu Gminy Ciechanów

2. Środowisko przyrodnicze

Krajobraz i powierzchnia ziemi

Obszar gminy Ciechanów pod względem fizyczno – geograficznym przynależy do dwóch mezoregionów. Linia graniczną jest przepływająca przez teren gminy rzeka Łydynia. Tereny leżące na południe od tej rzeki znajdują się w mezoregionie Wysoczyzny Ciechanowskiej, tereny położone na północ od rzeki należą do mezoregionu Wzniesień Mławskich. Wysoczyzny zbudowane są z osadów czwartorzędowych zlodowacenia środkowopolskiego, podścielone utworami trzeciorzędowymi. Powierzchnia wysoczyzn jest silnie zdenudowana, a rzedne kształtują się na wysokości ok. 100-150m n.p.m. Rzeźba Wysoczyzny Ciechanowskiej została wykształcona w wyniku działalności lodowca stadiału Wkry (zlodowacenie środkowopolskie). Okresy następne w wyniku denudacji peryglacjalnej doprowadziły do złagodzenia istniejących form. Natomiast Wzniesienia Mławskie charakteryzują się występowaniem tzw. młodego krajobrazu pojeziernego z licznymi wałami kemowymi i morenowymi terenu.

Kopaliny

Warunki geologiczne zarówno gminy jak i całego powiatu ciechanowskiego przesądzą o braku znaczących surowców mineralnych nadających się do eksploatacji w większej niż lokalna skali. Występujące naturalne surowce okruchowe na obszarze gminy związane są głównie z czwartorzędowymi formami działalności lodowców bądź akumulacyjnej działalności rzecznej i procesów eolicznych. Aktualnie eksploatowanych jest pięć złóż głównie na potrzeby lokalnego rynku. Największe udokumentowane złoża kruszyw naturalnych występują w miejscowości Kanigówek. W dwóch stanowiskach Kanigówek i Kanigówek I oszacowano zasoby na 10 864 tys. ton.

Gleby

Gleby gminy Ciechanów stwarzają korzystne warunki gospodarowania. Najwyższą przydatność rolniczą posiadają gleby klasy II i III. Zajmują one łącznie 2077,90 ha, co stanowi 25,2% powierzchni gruntów ornych. Największe kompleksy tych gleb występują w północno - wschodniej części gminy. Powyżej 50% powierzchni gleb chronionych jest: w Chruszczewie (79,2%), Goryszach (67,8%), Gąskach (66,2%), Kargoszynie (57,8%), oraz Rykaczewie (52,9%) i Nużewku (50,4%). Na terenie 8 wsi grunty klasy II i III nie występują. Są to Baraki Chotumskie, Gołoty, Nowa Wieś, Rajmundowo, Rutki Borki, Kanigówek, Ujazdówek i Woła Rydzewska. Grunty orne klasy IV zajmują największą powierzchnię- 3247,1 ha, (39,3%). Są to grunty dość korzystne produkcyjnie i przy sprzyjających warunkach agroklimatycznych dają wysokie plony. W siedmiu wsiach udział tych gruntów przewyższa 50%. Są to: Ujazdowo (66,3%), Rutki Głowice (61,7 %), Nużewo (57,2%), Niestum (53,5%), Grędzice, (54,3%), Niechodzin (53,2%). Najśłabsze gleby to gleby klasy V i VI. Ogółem powierzchnia tych gruntów wynosi 2934,9 ha, co stanowi 35,5 % ogólnej powierzchni gruntów. W 14 wsiach udział gleb najśłabszych przekracza 50% powierzchni a w 5 miejscowościach nawet 80%. Należą do nich Gołoty (95,4%), Wólka Rydzewska (94,6%), Baraki Chotumskie (93,2%), Rajmundowo (85,8%), i Nowa Wieś (88,6%). Z uwagi na niskie walory produkcyjne gleby te należałoby przeznaczyć pod zalesienie

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Ciechanów przynależy do zlewni rzeki Wkry. Płynące wody powierzchniowe z przeważającej części gminy zbiera rzeka Łydynia wraz ze swym dopływem Pławnica, natomiast ciekami odwadniającymi obrzeża północno - zachodnie jest rzeka Rosica a południowo - wschodnie Sona. Zlewnie te, typowe dla obszarów nizinnych charakteryzują się niewielkimi spadkami.

Poza punktowym dopływem ścieków występujące na obszarze gminy cieki wodne narażone są w znacznym stopniu na obszarowy spływ zanieczyszczeń z terenów użytkowanych rolniczo. Obszarową antropopresję nasilają: przewaga gleb piaszczystych, niewielki udział lasów oraz spływy z terenów wiejskiej zabudowy mieszkalno – gospodarczej miejscowości zlokalizowanych w sąsiedztwie pobrzeży rzek lub ich dopływów.

O jakości rzeki Łydynia na obszarze gminy (a więc poniżej Ciechanowa) decyduje znaczna ilość, nieprzekraczających zwykle warunków pozwolenia, ścieków odprowadzanych z miejskiej oczyszczalni. Świadczy o tym stan sanitarny wód. O pozaklasowości wody przesądzą ilości związków biogenych, ilość

rozpuszczonych soli i zawiesin ogólnych pozwoliłyby zaklasyfikować wodę w Łydyni do I kl. czystości, a ilości substancji organicznych do II klasy. Ponadnormatywne zanieczyszczenie Sony spowodowane jest zrzutem nadmiernych ładunków zanieczyszczeń ze źródeł punktowych i obszarowych wskutek nieuporządkowanej gospodarki ściekowej zakładów i miejscowości zlokalizowanych w zlewni rzeki.

Wody podziemne

Pierwszy poziom wodonośny (wody gruntowe) związany jest z piaskami wodnolodowcowymi, piaskami moren czołowych i kemów najmłodszego – północno - mazowieckiego stadiału zlodowacenia środkowopolskiego, oraz drobnymi przewarstwieniami wśród glin zwałowych tego stadiału. Zwierciadło wody ma charakter swobodny (sporadycznie w przewarstwieniach glin – napięty) i jest współkształtne z powierzchnią terenu. Ze względu na niewielkie miąższości jest bardzo rzadko ujmowany przez studnie wiercone. Stanowi natomiast podstawę zaopatrzenia w wodę gospodarstw wiejskich na obszarze całej zlewni. Miąższość tych utworów piaszczystych sięga miejscami do kilkunastu rzadziej 20 – 30 metrów jak np. na zachód od Ciechanowa. Wody tego poziomu są drenowane przez ciekły powierzchniowe oraz przesączają się przez utwory słabo przepuszczalne w głąb, zasilając poziom głębszy.

Drugi poziom wodonośny jest pojęciem znacznie mniej dokładnie określonym. W zasadzie obejmuje on wszystkie warstwy wodonośne o zwierciadle napiętym występujące ponad wypełnieniem depresji w stopie trzeciorzędu. Praktycznie stanowią go utwory piaszczyste fluwioglacjalne obydwu starszych stadiałów zlodowacenia środkowopolskiego oraz fluwialne obydwu interstadiałów tego zlodowacenia. Najczęściej są to dwie warstwy wodonośne o nieciągłym rozprzestrzenianiu występujące piętrowo. Miąższość warstw jest bardzo zmienna od kilkunastometrowej nawet do 30 m.

Poziom trzeci – najgłębszy obejmuje piaszczyste i żwirowe osady rzeczne oraz piaszczysto – pylaste rozlewiskowe interglacjału mazowieckiego oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe obydwu stadiałów zlodowacenia południowopolskiego. Utwory te są słabo udokumentowane ze względu na dużą głębokość występowania.

Część północno - wschodnia gminy leży w obszarze ochronnym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Górnej Łydyni, który to zbiornik podlega najwyższej ochronie jako rezerwa wody pitnej w przyszłości.

Klimat

Klimat Gminy Ciechanów posiada wszystkie główne cechy klimatu Polski tzw. klimatu przejściowego. Charakteryzuje się on znacznymi wahaniami przebiegu pór roku, w następujących po sobie latach oraz dużą zmiennością pogody we wszystkich sezonach. Na terenie gminy występuje makroklimat centralny o cechach kontynentalnych, z brakiem określonych mas powietrza, bardzo małymi opadami (rzędu 490-530mm) i zbliżonymi do średnich krajowych amplitudach temperatury. Parowanie terenowe wynosi ok. 500 mm/rok, co w zestawieniu z rocznym opadem powoduje występowanie deficytu wody w glebie oraz zjawisko głębokich niżówek w lokalnie zasilanych ciekach. Średnie roczne zachmurzenie w województwie mazowieckim wynosi przeciętnie 6,6-6,8 w skali pokrycia nieba 0-10.

Temperatura powietrza ma związek z położeniem województwa w obszarze wpływów kontynentalnych klimatu i częściowo na północy wpływów Bałtyku oraz zróżnicowaniem wysokościowym podłoża. Średnia temperatura powietrza wynosi 7,2° C.

Rozkład kierunków wiatru w roku wiąże się z warunkami ogólnocyrkulacyjnymi i lokalnymi (rzeźbą terenu). Wiatry mają przeważający kierunek południowo - zachodni i wieją najczęściej w przedziale szybkości 3-5 m/s.

Powietrze

Obszar gminy leży w II strefie klimatycznej Polski (podział na strefy wg W. Senety). Przeważają wiatry z sektora SW – 40% (zima) i kierunku E wiosną i latem. Na terenie gminy nie ma znaczących emitentów zanieczyszczeń, jednakże bliskość Petrochemii Płockiej powoduje docieranie specyficznych, powstających w procesach technologicznych zanieczyszczeń. Do tego dochodzą zanieczyszczenia podstawowe: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył. Powstają głównie podczas spalania w lokalnych, opalanych węglem ciepłowniach lokalnych i zakładach pracy. Charakteryzują się dużą zmiennością w ciągu roku - rosną znacząco zimą. Coraz większa jest również emisja zanieczyszczeń ze źródeł mobilnych.

Obszar gminy należy do klasy wynikowej A dla wszystkich zanieczyszczeń (SO₂, NO₂, Pb, C₆H₆, CO, O₃). Oznacza to, że zanieczyszczenia nie przekraczają dopuszczalnych poziomów nawet bez stosowania marginesów tolerancji.

Szata roślinna

Teren, na którym leży gmina Ciechanów przynależy do Niziny Północnomazowieckiej. Charakterystycznymi cechami tego regionu jest brak buka, jodły, jaworu i brzoza oraz obecność naturalnych placówek modrzewia polskiego. Na terenie tym występują głównie bory sosnowe oraz rozpowszechniona jest roślinność torfowiskowa i piaszkowa. Flora gminy należy do środkowoeuropejskiej prowincji lasów liściastych i mieszanych i obejmuje ponad 2300 gatunków roślin naczyniowych i ponad 2000 gatunków roślin plechowych. Typową klasą roślinności tego terenu są lasy mieszane rzędu *Fagetalia* zastępowane na sandrach przez bory, z którymi wiąże się proces bielcowania przeważających pierwotnie gleb brunatnych. Zalesienie gminy jest niskie. Powierzchnia lasów wynosi 2422 ha, co stanowi 17,25 % powierzchni gminy (średnia dla województwa mazowieckiego 22,5%). Przy tak niskim wskaźniku zalesienia ważnym elementem szaty roślinnej są zadrzewienia śródpolne, przydrożne, rosnące na placach, skwerach i nieużytkach. Pozytywną tendencją jest zalesianie przez rolników gleb o najmniej korzystnych warunkach gospodarowania w oparciu o fundusze pomocowe UE.

Zwierzęta

Świat zwierząt na terenie gminy jest uwarunkowany różnymi typami środowisk. Pod względem zoogeograficznym obszar gminy Ciechanów należy do prowincji europejsko- zachodniosyberyjskiej. Występują tutaj zwierzęta leśne takie jak jelen, sarna, dzik, liczne ptaki. Wśród zwierząt znajdują się również typowe dla tundry i tajgi gatunki jak: puszczyk, zając bielak, łos, jarząbek, orzechówka. Na nizinach występują m.in. ropucha szara, padalec, zaskroniec, zięba, kaczka krzyżówka, jastrząb, wiewiórka pospolita, zając szarak. Żyją tu również zagrożone dawniej wyginięciem a obecnie liczniejsze: kruk, kormoran czarny, łabędź niemy i bocian czarny. W wodach żyją wydry oraz liczne gatunki wodnego ptactwa - perkozy, kaczki, mewy. Spośród ryb najczęściej występują ukleja, płoć, leszcz, lin, karp, okoń, szczupak i węgorz. Łąki są terenem lęgowym ptaków: czajek i bekasów. Na polach uprawnych i wśród zabudowań żyją myszy i normiki, a spośród ptaków: kuropatwy, przepiórki, jerzyki, gołębie i jaskółki. Ponadto występują również: skowronki, słowiki, wilgi, grzywacze, dzikie króliki, kuny, tchórze, piżmaki słonki i łyski. Ciekawostką przyrodniczą na terenie gminy jest występowanie wydry a także rzadkich gatunków nietoperzy.

Uwarunkowania ochrony środowiska

Teren gminy leży na obszarze Zielonych Płuc Polski. Jest to teren o wybitnych walorach krajobrazowych i funkcjach ekologicznych mających znaczenie krajowe i międzynarodowe min. ze względu na znajdujące się tu banki genetyczne flory i fauny. Obszar ZPP obejmuje województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie, północno-wschodnią część mazowieckiego, zachodnią pomorskiego oraz kujawsko-pomorskie. W dniu 14 września 1994 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił deklarację uznającą obszar Zielonych Płuc Polski za region, w którym należy przestrzegać zasad ekorozwoju. Północno- zachodnia część gminy wchodzi w obszar chronionego krajobrazu zatwierdzonego uchwałą WRN w Ciechanowie nr 59/X/90. Obszary Chronionego krajobrazu służą najczęściej ochronie terenów dolinowych, kompleksów polno - leśnych i leśnych zapewniając utrzymanie walorów przyrodniczych, a także krajobrazowych i w końcu wypoczynkowo - turystycznych. Poprzez zachowanie sieciowej, ciągłej struktury tworzą tzw. "korytarze ekologiczne" pozwalające na przemieszczanie się w przestrzeni zwierząt i roślin, nie dopuszczając do izolacji poszczególnych, najwartościowszych obiektów przyrodniczych - parków narodowych, krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody. Izolacja tych najcenniejszych terenów prowadzi do ich degeneracji z braku naturalnej wymiany genów.

Ponadto na terenie gminy funkcjonuje rezerwat przyrody. Rezerwat Modła został utworzony dla zachowania i ochrony fragmentu starodrzewu sosnowo - dębowego oraz miejsca lęgowego bociana czarnego. Prawie całą powierzchnię rezerwatu zajmują drzewostany z panującym dębem bezszypułkowym w wieku 160-200 lat. Sosna stanowi tylko domieszkę. Wśród krzewów występują: grab, jawor, leszczyna, trzmielina, róża, głóg i jałowce. W runie dominują: zawilec gajowy, turzyca palczasta, fiołek leśny, konwalia majowa i borówka brusznica. Wśród grzybów dwa pod całkowitą ochroną: sromotnik bezwstydy i szmaciak gałęzisty. Na terenie

rezerwatu znajduje się gniazdo bociana czarnego – przez wiele lat było zasiedlone, obecnie niezamieszkałe. Bocian czarny spotykany jest na terenie rezerwatu, ale ma gniazdo poza jego terenem, na uroczysku Lekowo. Rezerwat stanowi też ostoję dla innej zwierzyny: ptaków i ssaków, które korzystają chętnie z naturalnego zbiornika wodnego położonego w środku rezerwatu.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Ciechanów znajdują się uznane pomniki przyrody, które stanowią pojedyncze drzewa, skupienia i aleje drzew. Na szczególną uwagę zasługują parki podworskie i aleje dojazdowe do folwarków. Niestety obiekty te w większości są mocno zdewastowane. Na szczególną uwagę zasługują: park w Rykaczewku (2ha), w Babach (4ha), Chruszczewie (2 ha), Kownatach Wojnowych (6ha), Nużewku (7 ha). Ciekawym miejscem jest park w Mieszkach Bardonkach z bogatym układem wodnym i zróżnicowanym drzewostanem. Do zabytkowych obszarów zieleni należy również zadrzewienie przy kościele w Chotumiu i pojedyncze okazy kasztanowców w Niestumiu.

Zespoły parkowo - dworskie stanowią jedną niepodzielną nieruchomość i objęte są ochroną konserwatorską i ekologiczną. Sferę ekologiczną stanowi granica zespołu. Obiekty te mogą pełnić funkcje obiektów publicznych, rekreacyjno –turystycznych, obiektów kultury, ośrodków szkoleniowych, obiektów mieszkalnych – rezydencji. Każdorazowa zmiana funkcji obiektu winna być uzgodniona z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Podobnie wszelkie prace i roboty wymagają uzgodnień tego organu.

Celem ochrony pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy jest zachowanie tworów przyrody o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej i historycznej. Obiekty te wyróżniają się indywidualnymi i niepowtarzalnymi cechami. W stosunku do pomnikowych drzew nie przewiduje się żadnego inwestowania w pobliżu obiektów oraz prowadzenia instalacji infrastrukturalnych, w tym wycinania, niszczenia lub uszkodzenia.

Pomniki przyrody na terenie gminy Ciechanów

Lp.	Miejscowość	Wyszczególnienie
1.	Niestum (POHZ)	13 lip drobnolistnych (300-350 cm obwodu, 19 m wysokości)
2.	Chotum (przy kościele)	5 lip drobnolistnych (350-420 cm obwodu)
3.	Rutki Borki	1 grusza o 4 pniach rozgałęziających się (650 cm) 1 dąb szypułkowy (450 cm obwodu)
4.	Rutki Marszewice	1 wiąz szypułkowy (420 cm obwodu)
5.	Gołoty (gajówka)	1 jesion wyniosły (470 cm obwodu)
6.	Nużewo (park)	2 dęby szypułkowe (420-470 cm obwodu)
7.	Rutki Głowice	1 lipa drobnolistna (350 cm obwodu)
8.	Pęczcin	1 dąb szypułkowy (490cm obwodu, 21 m wysokości)
9.	Bardonki (leśniczówka)	Świerk pospolity (253 cm obwodu, 22 m wysokości)

*Podstawa: dane Urzędu Gminy Ciechanów.

3. Turystyka

3.1. Turystyka pobytowa

Budownictwo letniskowe

Zabudowa letniskowa skoncentrowana jest na terenie gminy w miejscowości Gołoty nad rzeką Łydynią. Prywatni właściciele użytkują tutaj kilkanaście domków letniskowych o różnym standardzie. Są one w posiadaniu głównie mieszkańców pobliskiego Ciechanowa.

Hotele i motele

Na terenie gminy Ciechanów brak jest hoteli i moteli. Ok. 300 miejsc noclegowych w takich obiektach dostępne jest w pobliskim Ciechanowie.

Pola biwakowe

Na terenie gminy nie wyznaczono oficjalnych pól biwakowych. Miejsca takie jednak istnieją i są okazjonalnie wykorzystywane przez indywidualnych turystów. Mają one jednak charakter niezorganizowany.

Agroturystyka

Na terenie gminy funkcjonują 4 gospodarstwa agroturystyczne. W sumie dysponują one 66 miejscami noclegowymi. Posiadają bardzo ciekawą ofertę. Poza noclegami i wyżywieniem proponują aktywne spędzenie czasu poprzez jazdę konną, przejażdżki bryczką, pieczenie kielbasek, leśne przejażdżki z muzyką cygańską, kuligi a także imprezy okolicznościowe dla grup zorganizowanych (Dzień Dziecka itp.). Gospodarstwa przyciągają gości poprzez zapewnienie dodatkowych atrakcji takich jak nietypowy inwentarz (kozy, strusie, świny wietnamskie, dziki, a także poprzez ciągle unowocześnianie bazy technicznej (kryta hala do nauki jazdy konnej). Agroturystyka pozwala ludności rolniczej na pozyskanie dodatkowych źródeł finansowania i zapewnia promocję gminy na zewnątrz. Należy się spodziewać dalszego rozwoju tej działalności na terenie gminy. Obecne gospodarstwa funkcjonują w miejscowościach Grędzice, Pęczcin (2 placówki), Gąskach i Niestumiu.

3.2 Turystyka kwalifikowana

Szlaki piesze, wodne i rowerowe

Na terenie gminy nie ma wyznaczonych szlaków pieszych, rowerowych i wodnych.

Jazda konna

Na terenie gminy możliwe jest uprawianie jazdy konnej. Funkcjonujące gospodarstwa agroturystyczne Panderoza i Gaja w Pęczcinie, Gospodarstwo Rolne i Stadnina Koni Agrotur w Niestumiu oraz P. Rokicki w Gąskach oferują naukę jazdy konnej, organizują wczasy w siodle i przejażdżki konne, a w okresie zimowym kuligi. Ponadto w Niestumiu można korzystać z hipoterapii.

Żeglarstwo

Na terenie gminy nie ma warunków do uprawiania żeglarstwa. Brak jest jezior i zbiorników zalewowych.

3.3. Rekreacja

Wędkarstwo

Wędkarstwo uprawiane jest indywidualnie nad rzeką Łydynią i Rosicą .

Grzybiarstwo

Zbieranie grzybów odbywa się w okolicznych lasach na terenie gminy, w sposób niezorganizowany (indywidualny).

Łowiectwo

Na terenie gminy, w Chotumiu funkcjonuje nowoczesna strzelnica sportowa pozostająca w gestii Związku Łowiectwa Polskiego. W gminnych lasach organizowane są polowania dla grup zorganizowanych.

Plaże/przystań

Na terenie gminy nie ma plaż ani przystani. Jest jednak dostępne miejskie kąpielisko w Krubinie leżącym na pograniczu miasta i gminy. Można tam wypożyczyć rowerki i kajaki.

Trasy spacerowe i ścieżki edukacyjne

Nie utworzono typowych tras spacerowych.

Gastronomia

Baza gastronomiczna gminy ograniczona jest do oferty funkcjonujących na terenie gminy gospodarstw agroturystycznych. Restauracje znajdują się w Zajeździe Panderosa w Pęczcinie i Agroturze w Niestumiu.

Parkingi dla turystów

Na terenie gminy nie istnieją wyznaczone parkingi dla turystów, które usytuowane byłyby w atrakcyjnych punktach widokowych, posiadające miejsca do grillowania, bazę gastronomiczną i węzeł sanitarny.

3.4. Animacja Turystyki

W gminie Ciechanów nie utworzono specjalnego stanowiska ds. rozwoju turystyki. Brak jest również punktu informacji turystycznej. Zadania związane z animacją turystyki prowadzą pracownicy gminy na co dzień zajmujący się jej promocją.

4. Infrastruktura techniczna i zagospodarowanie przestrzenne

4.1. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

Sieci kanalizacyjne

Na terenie gminy Ciechanów powstają ścieki bytowo-gospodarcze wynikające z zamieszkania i prowadzonej działalności (głównie rolniczej). Gmina nie jest skanalizowana. Nieczystości gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych zlokalizowanych na terenie poszczególnych posesji. Szacuje się, że w gminie powstaje rocznie ok. 150 tys. m³ ścieków bytowych. Jednakże jedynie ok. 30% tych nieczystości wywożone jest do oczyszczalni ścieków. Pozostałe 70% odprowadzane jest do rowów melioracyjnych, na pola i poprzez nieszczelne zbiorniki bezpośrednio do gruntu. Sytuacja ta stwarza zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych. Staje się tak szczególnie w tych wypadkach, gdzie nieczystości płynne wlewane są bezpośrednio do nieczynnych i niepotrzebnych w związku z budową wodociągów studni kopanych. W roku 2004 powstała pierwsza sieć kanalizacji sanitarnej na nowym osiedlu w Kargoszynie, która jest podłączona do kanalizacji miejskiej. W latach następnych planowana jest dalsza jej rozbudowa oraz przyłączanie kolejnych wsi do kolektora w ul. Kargoszyńskiej (wsie: Chruszczewo, Prążewo, Ropele, Niestum)

Oczyszczalnie ścieków

Na terenie gminy funkcjonuje 7 oczyszczalni ścieków. Dotyczy to zarówno obiektów komunalnych (2 oczyszczalnie: SP Gumowo i SP Chotum) jak i przydomowych oczyszczalni ścieków instalowanych w gospodarstwach (5 przydomowych oczyszczalni). Z pozostałych budynków lokali użyteczności publicznej oraz przedsiębiorstw powstające ścieki dowożone są do funkcjonującej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w mieście Ciechanów.

Rozwiązanie problemu gospodarki ściekowej jest jednym z najpilniejszych zadań gminy. Istniejący stan rzeczy stanowi zagrożenie dla wód podziemnych i właściwego stanu sanitarnego gminy. Kładzie się również cieniem na wysiłkach władz gminnych, dla których ekologia jest ważną osią rozwoju. Uporządkowanie tego zagadnienia jest konieczne ze względu na ochronę ujęcia wód podziemnych „Mostków” i „Przedwojowo - Kalisz”. Z uwagi na bliskość zarówno sieci kanalizacyjnej, jak i oczyszczalni rozważane jest przyłączenie sąsiadujących z miastem Ciechanów miejscowości (Kargoszyn, Chruszczewo, Niestum, Pęczcin i Prążewo) do tej sieci.

Część wsi Kargoszyn (nowe osiedla mieszkaniowe), w roku bieżącym, została podłączona do sieci kanalizacyjnej miasta Ciechanowa.

4.2. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Ciechanów funkcjonuje wysypisko odpadów stałych zlokalizowane w miejscowości Wola Pawłowska. Stanowi ono własność miasta Ciechanów a zarządza nim ciechanowskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych. Poza gminami Ciechanów (miejska i wiejską) obsługuje ono 5 innych gmin powiatu ciechanowskiego: Głinojeck, Gołymin, Opinogóra, Regimin, Sońsk. Powierzchnia ogólna wysypiska wynosi 10,7 ha, z czego 3,5 ha przypada na bezpośrednie składowanie odpadów. Zgodnie z udzielonym pozwoleniem składowisko odpadów funkcjonować będzie do 2015r. Roczna ilość składowanych odpadów wynosi ok. 19 000 ton, w tym z gospodarstw domowych ok. 12 300 ton. Przeważająca część odpadów stałych dowożona jest przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa, szacuje się, że ilość indywidualnie wytwarzanych odpadów wynosi 2 750 ton. Teren składowiska nie jest sukcesywnie rekultywowany, brak jest również planu takiej rekultywacji. Na terenie wysypiska nie funkcjonują żadne urządzenia zarówno do segregacji odpadów jak i termolizy.

Na terenie gminy wytwarza się ok. 420 ton odpadów stałych. W gminie nie wprowadzono systemu segregacji odpadów u źródła. W związku z tym część surowców wtórnych trafia na wysypisko powodując wzrost zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Wg szacunków Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych w Ciechanowie do recyklingu nadaje się wagowo ok. 30% odpadów komunalnych (papier, tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metale). Segregacja śmieci na szkło, makulaturę złom i substancje organiczne oraz kierowanie tych materiałów do recyklingu poza poprawą stanu sanitarnego może być źródłem dodatkowych dochodów. Konieczne jest również podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy. Należy również zlikwidować i zrehabilitować „dzikie” wysypiska w Kanigówku, Gumowie, Niestumiu, Gąskach i Rydzewie.

4.3. Zaopatrzenie i pobór wody

Sieci wodociągowe

Długość czynnej sieci wodociągowej w gminie wiejskiej Ciechanów (stan na 2004-12-31) wynosi 114,03 km, do której przyłączonych jest 850 gospodarstw rolnych. Bezpośrednia bliskość miasta Ciechanów umożliwiła przyłączenie części miejscowości gminy do wodociągu miejskiego. W sumie zwodociągowanych jest 32 miejscowości: Chruszczewo, Gąski, Grędzice, Kargoszyn, Niestum, Niechodzin, Kownaty Żędowe, Pęczcin, Prążewo, Rzeczki, Nużewo, Nużewko, Gołoty, Rutki Marszewice, Baby, Ujazdówek, Kanigówek, Rydzewo, Gumowo, Rykaczewo, Rutki Głowice, Chotum, Baraki Chotumskie, Modła, Modelka, Wólka Rydzewska, Mieszki Wielkie, Mieszki Różki, Sokołówek, Wola Pawłowska, Gorysze. Na 100 mieszkańców 16,8 jest podłączonych do sieci.

Ujęcia wody

Na terenie gminy funkcjonują trzy ujęcia wody: Chotum, Gumowo i Sokołówek. Ponadto niektóre podmioty dysponują własnymi ujęciami wód w głębszych. Do największych należy zaliczyć RSP w Komnatach Żędowych, wysypisko w Woli Pawłowskiej, POHZ w Niestumiu, ROLBUD w Chruszczewie. Dodatkowo szacuje się, że ze studni kopanych korzysta około 25% ludności gminy. Niestety woda uzyskiwana z tych ujęć nie spełnia wymogów stawianych wodzie pitnej pod względem fizycznym, chemicznym i bakteriologicznym i stanowi w konsekwencji zagrożenie dla zdrowia spożywających ją osób. Zanieczyszczenia eksploatowanych płytkich warstw wodonośnych spowodowane są nieszczelnymi zbiornikami nieczystości płynnych, odprowadzaniem gnojowicy wprost do gruntu, składowaniem obornika i innych odpadów na niezabezpieczonym podłożu i w niewystarczającej odległości od studni oraz stosowaniem nawozów mineralnych. Ze względu na złą jakość wód zaskórnych należy dążyć do wyeliminowania studni kopanych w tych gospodarstwach, do których nie doprowadzono jeszcze wodociągu zbiorowego. Jedynym skutecznym rozwiązaniem w tym zakresie może być pełne zwodociągowanie terenu całej gminy.

Pobór wody z ujęć z wodociągu systematycznie maleje. Poniżej przedstawiono dane dotyczące roku 2000 i 2002.

gmina	2000 rok	2002 rok
	pobór wody (m ³ /r)	pobór wody (m ³ /r)
gmina Ciechanów	136.715	96.778

* Podstawa- dane Urzędu Gminy w Ciechanowie

4.4. Gospodarka energetyczna

Elektroenergetyka

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się z krajowego systemu elektroenergetycznego za pośrednictwem linii przesyłowej 110kV Płock – Ciechanów - Przasnysz i Dębe – Ciechanów Mława – Nidzica z GPZ 110/15 kV w mieście Ciechanów. Przez teren gminy biegną 4 linie elektroenergetyczne 110kV, energia elektryczna rozprowadzana jest systemami sieci średniego (15kV) i niskiego napięcia. Stosowane są napowietrzne linie elektroenergetyczne.

Istniejąca sieć elektroenergetyczna wymaga modernizacji. Odnosi się to głównie do wymagających wymiany jednostek transformatorowych oraz przewodów o zbyt małych jak na dzisiejsze wymagania przekrojach. Ponadto powinna nastąpić wymiana części linii napowietrznych na nowocześniejsze kable podziemne. Występujące tendencje wykorzystywania energii elektrycznej do ogrzewania budynków zwiększają popyt i spowodują konieczność modernizacji stacji transformatorowych oraz konieczność budowy nowych linii niskiego napięcia.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

Na terenie gminy nie uzyskuje się energii z odnawialnych źródeł: wiatrowej, wodnej i słonecznej.

Gazownictwo

Obecnie gmina nie posiada dostępu do gazu przewodowego. Barięą nie jest tutaj znaczna odległość od gazociągów źródłowych. Przez teren gminy przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia:

- DN200 i DN400 Płońsk – Olsztyn;
- gazociąg tranzytowy DN1400 Jamał Europa Zachodnia;

Projektowany jest gazociąg DN300 Ciechanów – Krasne, który będzie podłączony w miejscowości Gorysze do istniejącego gazociągu Płońsk – Olsztyn.

W gminie występują zatem warunki podłączenia do sieci gazowej miejscowości o zwartej zabudowie, brak jest jednak programu gazyfikacji. Gazyfikacja pozwoliłaby na znaczną redukcję emitowanych zanieczyszczeń. Gaz jest paliwem zarówno mniej szkodliwym dla środowiska jak i w dłuższym okresie czasu tańszym w eksploatacji urządzeń grzewczych.

Poprawa jakości powietrza

Zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi w gminie Ciechanów jest możliwe poprzez przedostanie się zanieczyszczeń z zakładów mieszczących się na terenie miast Ciechanów i Głinojeck. Awaryjne uwolnienie całkowitej posiadanej przez zakłady ilości toksycznego środka przemysłowego może przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych spowodować zagrożenie dla zdrowia mieszkańców gminy.

Dodatkowo potencjalne zagrożenie na terenie gminy stwarza transport drogą wojewódzką toksycznych środków przemysłowych.

Należy ograniczyć również lokalne źródła emisji zanieczyszczeń powstających w gospodarstwach rolnych, będących także źródłami odorów.

Głównym zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego na terenach rozwoju procesów urbanistycznych jest stosowanie tradycyjnych systemów ogrzewania. W celu ochrony powietrza należy stopniowo zastępować węglowe systemy ogrzewania paliwami ekologicznie czystymi (olej opałowy, gaz). Modernizacje te powinny w pierwszej kolejności objąć obiekty użyteczności publicznej, np. szkoły, ośrodki zdrowia, jak również osiedla mieszkaniowe i zakłady rzemieślnicze. Wszystkie nowo powstające inwestycje powinny być wyposażone w ekologiczne źródła energii z preferencją zbiorczych systemów ciepłowniczych.

Ciepłownictwo

W gminie brak jest centralnych systemów zaopatrzenia w ciepło.

Podstawowa sieć wsi to typowa zabudowa wiejska z przewagą domów jednorodzinnych wolnostojących, gdzie źródła ciepła mają charakter dowolny. Stosowane są rozwiązania indywidualne, jednak z przewagą wykorzystania węgla.

Również obiekty użyteczności publicznej opalane są głównie węglem.

4.5. System komunikacji

Drogi

Struktura przestrzenna sieci drogowej gminy Ciechanów jest dobrze rozwinięta, jednakże ich stan techniczny nie jest zadowalający. Na układ drogowy składają się drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Drogi te zaliczono w poszczególnych kategoriach do poszczególnych klas „GP” i „G” (drogi główne i ruchu przyspieszonego – drogi krajowe i wojewódzkie) oraz „Z” i „L” (drogi zbiorcze i lokalne dla dróg powiatowych i gminnych). Drogom w poszczególnych klasach stawia się szereg wymagań technicznych dotyczących m.in. minimalnej szerokości, powiązań z drogami zbiorczymi, lokalnymi, odstępów między skrzyżowaniami, dopuszczalnych wartości nacisków osi pojazdów drogowych. Drogi gminy Ciechanów w dużej części nie odpowiadają tym wymaganiom. Sytuację dodatkowo pogarsza ich zły stan techniczny. W szczególności są to powstające w nawierzchni szczeliny i koleiny, które świadczą o nieprzystosowaniu (zwłaszcza w odniesieniu do dróg krajowych i wojewódzkich) do istniejącego natężenia transportu. Wpływa to również na bezpieczeństwo ruchu. Drogom brakuje pasów ruchu wolnego i ścieżek rowerowych, co w powiązaniu z licznymi wjazdami do pól i zagród prowadzi do wzrastającej liczby wypadków i kolizji.

Drogi krajowe:

Największe znaczenie dla układu komunikacyjnego gminy mają drogi krajowe. Łączą one teren gminy z krajowym systemem transportowym. Drogą krajową nr 60 realizowane są tranzytowe połączenia transportowe

łącznie wschodnie i zachodnie kraje Europy. Największe znaczenie mają drogi krajowe nr 50 i 60 łączące obszar gminy z krajowym systemem transportowym. Zarządcą dróg jest podlegający Centralnemu Oddziałowi Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych w Warszawie Rejon Dróg Krajowych w Mławie.

Lp.	Nr Drogi	Nazwa Drogi	Długość odcinka (m)
1.	60	Kutno - Płock - Ciechanów - Ostrów Maz.	8400
2.	50	Ciechanów - Płońsk.	4100
Razem			12500

*Podstawa: Dane Urzędu Gminy Ciechanów

Drogi wojewódzkie:

Zarządcą dróg jest Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie. Podmiot ten wykonuje zarząd natomiast, wykonawstwem robót zajmują się wyspecjalizowane firmy świadczące usługi w tym zakresie. Bezpośrednią ochronę i kontrolę dróg sprawuje Obwód Dróg Wojewódzkich z siedzibą w Ciechanowie.

Lp.	Nr Drogi	Nazwa Drogi	Długość odcinka (m)
1.	615	Mława - Ciechanów	1 800
2.	616	Rembielin - Ciechanów	3000
3.	617	Przasnysz - Ciechanów	600
Razem			5400

*Podstawa: Dane Urzędu Gminy Ciechanów

Drogi powiatowe:

Zarządcą dróg jest Powiatowy Zarząd Dróg w Ciechanowie. Do jego zadań należy min. Planowanie dróg i mostów, budowa, modernizacja, ochrona i utrzymanie dróg powiatowych.

Lp.	Nr Drogi	Nazwa Drogi	Długość odcinka (m)
1.	07523	Ciechanów - Ropele- Karniewo	4500
2.	07526	Ciechanów - Modła	11500
3.	07527	Ciechanów - Romanowo	9000
4.	07528	Ciechanów - Młock	4500
5.	07533	Niechodzin - Nużewko - Baby	3200
6.	07535	Burkaty - Nasierowo Górne - Chrzanówek	5200
7.	07377	Unikowo – Modła - Sulerzyż	8900
8.	07534	Gąsocin - Ciechanów	2400
Razem			49200

*Podstawa: Dane Urzędu Gminy Ciechanów

Drogi gminne

Drogi gminne, zakładowe i wewnętrzne zarządzane są przez samorząd gminy. Do zadań zarządcy należą wszystkie obowiązki związane z eksploatacją dróg. W szczególności dotyczy to budowy dróg i mostów, ich modernizacji, ochrony i utrzymania.

Stan dróg gminnych jest jednym z najważniejszych do rozwiązania problemów samorządu. Jedynie 7 km ich odcinków ma nawierzchnię bitumiczną. Pozostałe drogi to drogi ulepszone lub gruntowe.

Lp.	Nr Drogi	Przebieg drogi	Długość (m)
1.	001	Baby - Mieszki Wielkie	1 500
2.	002	Mieszki Wielkie - Mieszki Różki	2 500
3.	003	Nużewo - Gołoty	3 000

4.	004	Gołoty - Nużewko - Sokołówek	2 300
5.	005	Kownaty Żędowe - Ujazdowo	3 000
6.	006	Kownaty Wojnowe - Rykaczewo	3 000
7.	007	Niechodzin - Pęczcin	2 000
8.	008	Pęczcin - Ujazdówek	1 500
9.	009	Ujazdówek - Rutki Głowice	2 300
10.	010	Gumowo - Rutki Borki	4 500
11.	011	Rutki Marszewice - Gorysze	2 500
12.	012	Rutki Marszewice - Gorysze	5 000
13.	013	Gorysze - Baraki Chotumskie	3 500
14.	014	Gorysze - Chruszczewo	3 000
15.	015	Ropele - Prążewo	1 800
16.	016	Prążewo - Niestum	2 000
17.	017	Rzeczki - Rzeczki Wólki	2 000
18.	018	Rzeczki - Grędzice	2 500
19.	019	Grędzice - Pomorze	1 800
20.	020	Ciechanów - Rzeczki	1 500
21.	021	Wola Pawłowska - Modelka	5 000
22.	022	Chotum - Rydzewo	3 000
23.	023	Rydzewo - Wólka Rydzewska	2 500
24.	024	Rydzewo - Romanowo	1 800
25.	025	Gumowo - Rykaczewo	2 300
26.	026	Gumowo - Ojrzeń	3 100
27.	027	Kolonia Śmiecin - Chotum	5 900
28.	028	Rutki Borki - Nowa Wieś	3 200
29.	029	Gumowo - Kanigówek	1 500
30.	030	Gumowo - Sulerzyż	3 000
Razem			82 500

* Podstawa- dane Urzędu Gminy w Ciechanowie

Mosty i przepusty

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 8 mostów. Znajdują się one w miejscowościach Kargoszyn, Nużewo, Ropele, Gołoty, Rydzewo, Chotum, Nowa Wieś i i są w dobrym stanie technicznym.

Przewozy pasażerów

Sprawny dojazd do siedziby gminy, instytucji, szkół, zakładów pracy i większości sołectw zapewnia sieć dróg powiatowych i gminnych obsługiwanych przez PKS - Oddział w Ciechanowie. Zapewnia on połączenie miejscowości gminy z Ciechanowem, Warszawą, Olsztynem, Toruniem, Płońskiem, Przasnyszem, Mławą, Ostrołką, Płockiem, Żurominem i sąsiednimi gminami. Ponadto na obszarze miejscowości zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie Ciechanowa działa Zakład Komunikacji Miejskiej w Ciechanowie.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa Warszawa – Gdańsk. Komunikacja wodna i lotnicza na terenie gminy nie występuje.

4.6. Infrastruktura komunikacji elektronicznej

Prawie na całym obszarze gminy dostępna jest telefonia przewodowa. Poniżej przedstawiono liczbę abonentów w latach 1995-1999.

Rok	1996	1997	1998	1999
liczba abonentów	531	510	1121	1153

* podstawa: Dane GUS.

Zainstalowana centrala umożliwia większości abonentów dostęp do szerokopasmowych łącz internetowych typu NEOSTRADA.

Gmina Ciechanów pozostaje w całości w zasięgu następujących stacji bazowych telefonii komórkowej:

- PTK Centertel
- ERA GSM
- PLUS GSM

4.9. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Na obszarze gminy nie ma wielu obiektów o znaczących wartościach kulturowych. Są to głównie obiekty sakralne, zespoły parkowo-dworskie oraz wiejskie domy mieszkalne, krzyże, figurki i kapliczki. Brak natomiast na terenie gminy zabytkowych cmentarzy. Na terenie gminy zlokalizowanych jest kilkadziesiąt stanowisk archeologicznych. Najważniejszym jest osada wczesnosredniowieczna w Goryszach wpisana do rejestru zabytków. Mniejsze stanowiska w miejscowościach; Modła, Modelka, Wola Pawłowska, Gorysze, Chruszczewo, Ropele, Niestum, Prążewo, Grędzice, Rzeczki, Mieszki Różki, Mieszki Wielkie, Nużewo, Nużewko, Kownaty Wojnowe, Niechodzin, Ujazdowo, Kownaty Żędowe, Gołoty, Ujazdowo, Ujazdówek, Rykaczewo objęte są strefą ochrony konserwatorskiej.

Spis zabytków w poszczególnych miejscowościach wpisanych do rejestru zabytków bądź objętych ochroną konserwatorską.

Lp.	Lokalizacja	Dziedzictwo Kulturowe
1.	Gorysze	Pozostałości archeologiczne osady wczesnosredniowiecznej.
2.	Chotum	Drewniany kościół filialny z XVIII wieku
3.	Nużewo	Dwór drewniany z poł. XIX w. wraz z parkiem o pow. 2,5 ha
4.	Rydzewo	Dwór murowany z II poł. XIX w. wraz z parkiem o pow. 4,5 ha.
5.	Ujazdowo	Dwór murowany z początku XX w. wraz z parkiem o pow. 3,3 ha.
6.	Sokołówek	Pozostałość dawnej Szkoły Rolniczej z pocz. XX w. wraz z parkiem o pow. 13,6 ha.
7.	Bardonki	Leśniczówka (dworek) drewniana z ok. 1880r. oraz park o pow. 4,4 ha
8.	Niestum	Park z przełomu XIX i XX w. o pow. 10,5 ha.
9.	Nużewo	Kapliczka na skraju parku z I poł. XIX w.
10.	Rzeczki Wólka	Kapliczka na mogile żołnierza z 1920 r.
11.	Chruszczewo	Dwór murowany wraz ze stajnią z pocz. XX w.
12.	Nużewko	Dworek drewniany z pocz. XX w. wraz z obszarem podworskim
13.	Ujazdówek	Dworek murowany z ok. 1880 r. wraz ze spichlerzem i parkiem o pow. 3,8 ha.
14.	Rykaczewo	Obszar podworski użytkowany przez RSP

*Podstawa - dane Urzędu Gminy w Ciechanowie

Gmina podejmuje działania by właściwie wykorzystać dziedzictwo kulturowe. Jest ono nie tylko źródłem historycznych korzeni i istotnym czynnikiem tożsamości mieszkańców, ale stać się może czynnikiem przyciągającym potencjalnych turystów, przyczyniając się tym samym do aktywizacji gospodarczej i społecznej gminy. Dlatego konieczna jest właściwa ekspozycja istniejących obiektów, zapewnienie warunków do pełnego wykorzystania ich walorów estetycznych, artystycznych i historycznych chociażby poprzez poszukiwania nowych zadań i adaptacji umożliwiających funkcjonowanie obiektów zabytkowych w realiach gospodarki rynkowej. Tym niemniej dla ochrony istniejącego dziedzictwa należy przyjąć zasadę nadrzędności jego ochrony nad bieżącymi potrzebami zagospodarowania przestrzennego.

4.10. Układ osadniczy

Sieć osadniczą wyznacza przestrzeń przeznaczona do urbanizacji. Z uwagi na fakt, że obecnie wiodącym sektorem gospodarki w gminie jest rolnictwo warunkuje ono, biorąc pod uwagę obszar gruntów ornych, rozwój przestrzenny gminy. Z charakterem obsługi przestrzeni rolniczej związana jest typowa zabudowa wiejska, chociaż coraz większy wpływ na kształt zabudowy mają trasy komunikacyjne.

Na układ osadniczy gminy bardzo duży wpływ ma usytuowanie gminy bezpośrednio w sąsiedztwie miasta Ciechanów. Bliskość miasta spowodowała przyrost nierolniczego budownictwa mieszkaniowego, Mieszkaniowo – usługowego i drobnej przedsiębiorczości. Jednak ujemną konsekwencją jest zubożenie tych terenów zwłaszcza, jeśli chodzi o usługi publiczne i komercyjne. Poza miejscowościami Chotum i Gumowo brak jest miejscowości wyposażonych w jakąkolwiek infrastrukturę służącą obsłudze ludności i dlatego pełnią one funkcję wsi produkcyjnych.

5. Gospodarka

Gmina Ciechanów przynależy do regionu o podstawowej funkcji rolniczej i w związku z tym w strukturze gospodarki dominuje gospodarka rolna reprezentowana przez rodzinne gospodarstwa indywidualne. Również działające na terenie gminy nieliczne zakłady pracy i przedsiębiorstwa ukierunkowane są najczęściej na obsługę lokalnego rynku. Nieco inna sytuacja występuje w miejscowościach Niestum, Pęczcin, Kargoszyn, Chruszczewo i Prządewo. Bezpośrednia bliskość miasta Ciechanów, a także duża ilość nierolniczej ludności pracującej na co dzień w Ciechanowie spowodowała wzrost drobnej przedsiębiorczości (zwłaszcza w sektorze handlu i usług) nastawionej na zaspokajanie potrzeb tej ludności.

Rolnictwo

Struktura gospodarstw

Na terenie gminy znajduje się 1095 gospodarstw rolnych. Średnia wielkość gospodarstwa wynosiła w 2002 r. 10,29 ha. Dominującą formą własności ziemi w gminie jest gospodarstwo indywidualne (1090 gospodarstw).

Struktura agrarna w gminie Ciechanów

Grupy obszarowe użytków rolnych	Liczba gospodarstw
Ogółem	1095
do 1 ha	315
od 1 do 2 ha	110
od 2 do 5 ha	143
od 5 do 7 ha	77
od 7 do 10 ha	102
od 10 do 15 ha	132
od 15 do 20 ha	87
od 20 do 50 ha	116
od 50 do 100 ha	10
powyżej 100 ha	3

* podstawa: Dane GUS

Produkcja roślinna i zwierzęca.

W strukturze zasiewów dominują zboża. Ich areal (podstawowe cztery zboża plus mieszanki i pszenżyto) zajmuje ok. 85,3 % ogólnej powierzchni zasiewów. Na dalszych miejscach lokują się rośliny okopowe i pastewne. Wynika to z przydatności gleb (największą grupę gleb stanowi (kompleks żytni) oraz warunków klimatycznych – niski wskaźnik opadów atmosferycznych.

Powierzchnia zasiewów

Wyszczególnienie	Ogółem	
	w ha	Ilość Gospodarstw
ogółem	7103,70	
pszenica		
- jara	347,9	220
- ozima	821,8	234
żyto	1543,70	456
jęczmień		
- jary	570,20	282
- ozimy	109,60	48

owies	409,50	188
pszenżyto		
- jare	72,20	46
- ozime	1274,30	371
mieszanki zbóż		
- jare	861,30	298
- ozime	49,9	31
rzepak ozimy	132,4	20
ziemniaki	343,40	641
buraki cukrowe	125,5	70

* podstawa; Dane GUS Powszechny spis Rolny 2002r.

Hodowla obejmuje głównie trzodę chlewną i bydło. Jest to konsekwencją struktury zasiewów (zboża) oraz stosunkowo niewielkiego udziału użytków zielonych w ogólnej ilości użytków rolnych. Wysoki odsetek gospodarstw utrzymujących te typy produkcji wskazuje na brak specjalizacji w hodowli. Bez zwierząt gospodarskich funkcjonowało 569 gospodarstw, z czego najwięcej tych do 1 ha.

Zwierzęta hodowlane	Ilość sztuk	Ilość gospodarstw
Bydło	4531	454
- w tym krowy	2192	419
Trzoda chlewna	16046	380
- w tym lochy	1612	Bd.
konie	179	72
kozy	50	Bd
Kury	28053	Bd
- w tym nioski	10057	Bd.

* podstawa; Dane GUS Powszechny spis Rolny 2002r.

Działalność gospodarcza

Typowo rolniczy charakter gminy potwierdza niewielka liczba podmiotów gospodarczych. Największe z nich to:

- Zajazd „Tur” i Gospodarstwo rolne koni wierzchowych „Agrotur” w Niestumiu;
- Zakład Przerobu drewna DREWOX w Pęczcinie
- Zakład Produkcyjno – Handlowy UNISON Rutki Begny
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno _ Handlowe ROLBUD w Prządewie
- Zakład Produkcyjno Montażowy ELEKTRO PRODUKT w Pęczcinie;

Poniżej przedstawiono ilość podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON.

Obręb	Lata							
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Gmina Ciechanów	195	214	217	215	228	245	261	268

* podstawa; Dane GUS

Najwięcej podmiotów działa w usługach, jednakże działem zatrudniającym największą ilość osób jest sektor produkcji. Dominują małe przedsiębiorstwa; jedynie dwa podmioty zatrudniają więcej niż 20 pracowników. W sektorze usług przeważają 1 i 2 osobowe firmy. Najliczniejszą grupę stanowią usługi remontowo – budowlane, elektryczne i instalacyjne. Małe zakłady produkcyjne to:

- młyn w Niestumiu
- ubojnia i rozbiór trzody chlewnej w Pęczcinie;

Handel

Na terenie gminy istnieje dobrze rozwinięta sieć sklepów. Pozwalają one na zaopatrzenie mieszkańców w niezbędne artykuły. W dużej mierze oparte są na samozatrudnieniu prowadzących je osób i ich rodzin. Jednakże, podobnie jak w skali całego kraju z trudem znoszą one konkurencję dużych sieci handlowych.

Poniżej przedstawiono ilość sklepów w gminie Ciechanów w latach 1996-2003.

Gmina Ciechanów	Lata							
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ilość sklepów	32	35	33	32	27	34	33	28
Ilość pracowników w sklepach	39	42	43	47	41	51	49	41

* podstawa; Dane GUS

6. Sfera społeczna

6.1.Sytuacja demograficzna

Wielkość populacji

Do najważniejszych cech demograficznych mających wpływ na rozwój społeczno -gospodarczy na obszarze gminy należy:

- utrzymanie się średniego wskaźnika gęstości zaludnienia
- zmieniająca się struktura wieku ekonomicznego ludności z zaznaczającym się spadkiem udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym, spadającym procentowym udziałem ludności w wieku produkcyjnym i występowanie wzrostowego trendu procentowego udziału ludności w wieku poprodukcyjnym,
- utrzymanie się równowagi płci,
- utrzymanie się dodatniego poziomu przyrostu naturalnego
- zapobieżenie ujemnemu saldu migracji.

Wielkość populacji i zmiany w czasie

Rok	Liczba ludności	Przyrost naturalny	Saldo migracji
1996	5622	-2	-23
1997	5633	7	4
1998	5667	30	3
1999	5631	18	-54
2000	5629	8	-10
2001	5650	11	10
2002	5817	20	43
2003	5814	12	-15

* podstawa; Dane GUS

Liczba ludności jest względnie stała. Ponadto na terenie gminy osiedlają się wciąż nowi mieszkańcy spoza jej terenu. Jest to zasługa rozwijającego się nierolniczego budownictwa jednorodzinnego na obszarach gminy przyległych do miasta Ciechanów.

Struktura wiekowa

Poniższa tabela przedstawia populację gminy w rozbiciu na grupy wiekowe uwzględniając płeć (2003r.)

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-4 lata	331	181	150
5-9 lat	396	211	185
10-14 lat	435	209	226
15-19 lat	466	255	211
20-24 lata	437	226	211
25-29 lat	409	201	208
30-34 lata	375	211	164
35-39 lat	354	194	160
40-44 lata	411	216	195
45-49 lat	428	236	192
50-54 lata	428	221	207
55-59 lat	236	119	117
60-64 lata	230	105	125
pow. 65 lat	824	319	505

* podstawa; Dane GUS (wg faktycznego zamieszkania)

6.2. Poziom wykształcenia i jego specyfika

Rolniczy charakter gminy widać również w poziomie wykształcenia mieszkańców. Poniżej przedstawiono poziom wykształcenia użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych i osób w wieku 15 lat i więcej zamieszkałych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego.

Wyszczególnienie	Użytkownicy indywidualnych gospodarstw rolnych			Ludność w wieku 15 lat i więcej zamieszkała z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego	
	ogółem	%	W tym rolnicze	osoby	%
	osoby		osoby		
Wykształcenie					
Wyższe	22	2,7	14	61	2,0
Policealne	11	1,4	3	42	1,4
Śr. Zawodowe	145	18	59	481	16,1
Śr. ogólnokształcące	9	1,1	-	71	2,4
Zasadnicze zawodowe	241	29,9	82	759	25,4
Podstawowe	358	44,4	-	1363	45,7
Podstawowe nieukończ	20	2,5	-	210	7,0
	806	100	158	2987	100

* podstawa; Dane GUS (1996r.)

Szczególnie wysoki jest udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym. Jest to sytuacja niekorzystna, ponieważ na trudnym rynku pracy w regionie szansę mają osoby wykształcone, kreatywne i łatwo przyswajające nowe technologie.

Niski poziom wykształcenia ludności wiejskiej, obok niekorzystnego wpływu na tempo modernizacji rolnictwa, zmniejsza możliwość szerszego rozwinięcia pozarolniczej działalności gospodarczej na wsi jako alternatywnego zatrudnienia dla występujących nadwyżek siły roboczej.

Wykształcenie pracujących w rolnictwie pozostaje na bardzo niskim poziomie ogólnym i fachowym. Dominują tradycyjne metody, brak jest szkoleń i kursów, które przybliżyłyby nowoczesne technologie upraw i hodowli oraz wskazywały niekonwencjonalne obszary tej działalności.

Stosunkowo niewielka odległość gminy od Płocka i Pułtusza pozwala na kontynuowanie nauki w tamtejszych szkołach ponadgimnazjalnych i wyższych. Spośród uznanych ośrodków akademickich młodzież najczęściej wybiera Warszawę, Toruń i Gdańsk.

Wzrost wykształcenia i rozwój zawodowy obserwuje się wśród nauczycieli. Proces ten spowodowany jest formalnoprawnymi wymogami tego zawodu.

6.3. Poziom bezrobocia

Większość mieszkańców gminy utrzymuje się z pracy w rolnictwie. Cechą charakterystyczną tej gałęzi gospodarki jest kumulowanie przez nią nadwyżek siły roboczej i niewystępowanie zjawiska generowania nowych miejsc pracy. W połączeniu z rozdrobnioną strukturą obszarową gospodarstw skutkuje to przeludnieniem agrarnym i narastaniem ukrytego bezrobocia.

Największym działem zatrudnienia jest rolnictwo. Gminę cechuje niewielka ilość podmiotów gospodarczych, a w szczególności takich, które zatrudniałyby powyżej 10 pracowników. Niewielki odsetek takich zatrudnionych pracuje w sektorze usług, a i to głównie nierynkowych. Znaczącym pracodawcą w skali gminy jest samorządowa oświata.

Dynamika bezrobocia w gminie Ciechanów

Data	Liczba bezrobotnych		Liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku	
	ogółem	kobiet	ogółem	% ogółu
31.12.1998r.	387	218	303	78,3
31.12.1999r.	472	245	375	79,4
31.12.2000r.	469	241	377	80,4
31.12.2001r.	538	281	437	81,2
31.12.2002r.	564	281	464	82,3
31.12.2003r.	534	274	447	83,7
30.11.2004r.	501	246	425	84,8

*Podstawa: dane PUP w Ciechanowie

Poniżej przedstawiono dane dotyczące bezrobocia z uwzględnieniem wykształcenia, płci oraz czasu pozostawania bez pracy.

wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych ogółem na dzień 30.11.2004 r.	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach						W tym. kobiet
			Do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	Pow.24	
Wiek	15-17 lat	0	0	0	0	0	0	0	0
	18-24	124	13	22	11	20	20	38	59
	25-34	148	13	22	10	20	21	62	93
	35-44	120	9	14	7	15	10	65	55
	45-54	91	3	3	6	11	20	48	33
	55-59	18	0	1	1	2	3	11	6
	60-64 lata	0	0	0	0	0	0	0	0
Wykształcenie	Wyższe	21	3	5	3	6	3	1	15
	Polic i śr. zaw.	78	9	8	4	14	13	30	54
	Średnie . Ogólnokszt	22	2	3	2	3	3	9	19
	Zasadnicze zawodowe	212	15	30	14	28	28	97	90
	Gimnazjalne i poniżej	168	9	16	12	17	27	87	68
Staż pracy ogółem	Do 1 roku	45	3	5	0	4	7	26	28
	1-5	146	12	22	11	19	23	59	75
	5-10	83	5	8	11	13	9	37	43
	10-20	76	7	10	3	11	10	35	29
	20-30	36	1	1	4	5	11	14	11
	30 lat i więcej	2	0	0	0	1	1	0	0
	Bez stażu	113	10	16	6	15	13	53	60
Ogółem		501	38	62	35	68	74	224	246

* Podstawa: dane PUP w Ciechanowie

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych połowę stanowią kobiety, a odsetek ludzi młodych (w wieku 18-24 lat) sięga 25%. Dodatkową niekorzystną cechą jest wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych, wysoki udział osób o niskim poziomie wykształcenia i osób bez kwalifikacji. Analiza popytu na pracę nie rokuje szybkiej poprawy w tym zakresie. Równie niekorzystna jest sytuacja absolwentów, którzy nie podjęli dotąd żadnej pracy. Wymagania pracodawców dotyczą najczęściej osób z doświadczeniem zawodowym a brak możliwości podjęcia pierwszej pracy znacząco ogranicza możliwości zatrudnienia absolwentów. Ponadto wiele kierunków kształcenia nie odpowiada obecnie potrzebom rynku pracy.

Pośrednictwem pracy zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie.

6.4. Ochrona zdrowia

Usługi w zakresie ochrony zdrowia świadczą: Szpital Wojewódzki w Ciechanowie oraz niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej i gabinety specjalistyczne zlokalizowane na terenie miasta Ciechanowa.

6.5. Edukacja i sport

Szkoły

Na terenie gminy wiejskiej Ciechanów funkcjonują niżej wymienione placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa w Gumowie;
- Szkoła Podstawowa w Chotumiu;
- Szkoła Podstawowa w Goryszach;
- Publiczne Gimnazjum w Gumowie;

Szkolnictwo publiczne podstawowe i gimnazjum w roku szkolnym 2004/2005

Wyszczególnienie	Ilość
1. Liczba szkół podstawowych	3
2. Liczba oddziałów szkół podstawowych	17
3. Liczba uczniów w szkołach podstawowych	226
4. Liczba gimnazjów	1
5. Liczba uczniów gimnazjum	125
6. Liczba oddziałów gimnazjum	6
10. Razem uczniów	351
11. Przedszkola	-
12. Liczba wychowanków przedszkoli	-
13. Liczba wychowanków w przedszkolach	-
14. Liczba oddziałów „0”	4
15. Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych „0”	52

*Podstawa: dane Urzędu Gminy Ciechanów

Średnia liczba dzieci i oddziałów w szkołach gminy w latach 2001 – 2003

Rok szkolny	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Średnia liczba dzieci w oddziale
2001/2002	393	24	16,38
2002/2003	370	24	15,42

*Podstawa: dane Urzędu Gminy Ciechanów

Stan bazy oświatowej gminy jest dobry. Przy wszystkich placówkach funkcjonują dobrze wyposażone sale komputerowe. Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Gumowie posiadają salę gimnastyczną, brak natomiast takiego obiektu w szkołach w Goryszach i Chotumiu.

Biblioteki

Na terenie gminy funkcjonuje jedna biblioteka publiczna w Gumowie wraz z filią Chotumiu. Posiada ona w swych zbiorach ok. 11 400 woluminów. W 2003 r. zarejestrowanych było 246 czytelników.

Sport

Na terenie gminy nie działają kluby sportowe. Jedynie przy szkołach funkcjonują związki sportowe na bazie SKS. Mieszkańcy gminy korzystają z infrastruktury sportowej znajdującej się w mieście Ciechanów.

Kultura

Na terenie gminy nie funkcjonuje dom kultury. Jednakże mieszkańcy gminy mogą z łatwością korzystać z placówek kulturalnych zlokalizowanych na terenie pobliskiego Ciechanowa.

6.6. Określenie grup społecznych wymagających wsparcia, opieka społeczna

Opieka społeczna w gminie realizowana jest poprzez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Głównym adresatem pomocy społecznej są rodziny dotknięte bezrobociem oraz gospodarstwa o niewielkiej powierzchni i niskiej klasie gruntów. Najtrudniejsza sytuacja dotyczy miejscowości: Nużewo, Kownaty, Rydzewo, Niestum, Rykaczewo, Gumowo i Chruszczewo.

Wsparcie socjalne

Gmina poprzez system zasiłków i dotacji celowych udziela wsparcia osobom wymagającym pomocy. Do kategorii osób wspieranych materialnie przez gminę należy zaliczyć przede wszystkim ludzi nieporadnych życiowo, rodziny wielodzietne, osoby z rodzin patologicznych, ludzi starych, przewlekle chorych i bezrobotnych. Konieczność zapewnienia w wydatkach gminnego budżetu kwot na cele pomocy o charakterze socjalnym ogranicza środki, które w innej sytuacji można by skierować na rozwój gminy.

Rodzaje udzielonego wsparcia w gminie Ciechanów w zależności od powodów trudnej sytuacji życiowej

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób				Liczba osób w tych rodzinach			
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Ubóstwo	105	130	160	211	48	572	672	822
Sieroctwo	-	-	-		-	-	-	
Bezdomność	-	-	-		-	-		
Potrzeba ochrony macierzyństwa	18	24	23	5	76	94	104	24
Bezrobocie	230	252	234	228	874	979	912	889
Niepełnosprawność	64	65	55	38	243	251	172	155
Długotrwała choroba	38	43	41	26	149	156	161	106
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego:	75	77	74	70	292	311	429	285

w tym:								
- rodziny niepełne	35	38	31	53	143	154	123	113
- rodziny wielodzietne	38	36	39	37	310	282	276	158
Alkoholizm	33	34	40	38	132	145	156	161
Narkomania	-	-	-		-	-	-	
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	-	2	2	1	-	2	2	2
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	-	-	-	-	-	-	-	

*Podstawa: dane Urzędu Gminy Ciechanów

Wykorzystanie środków finansowych ogółem (za 2003r.)

Zadania	Plan(zł)	Wykonanie(zł)	%
Zadania zlecone gminie	237 427	237 427	100
Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne	43 352	43 352	100
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	15 929	15 929	100
Zadania własne gminy:	84 430	84 430	100
w tym			
- zasiłki celowe i w naturze	47 792	47 792	100
- dotacja celowa na dożywianie dzieci w szkole	22 700	22 700	100

*Podstawa: dane Urzędu Gminy Ciechanów

Zakres pomocy społecznej świadczonej w gminie (realizacja zadań zleconych)

Rodzaj pomocy	Nakłady(PLN)	Ilość osób/ilość świadczeń [2003 r.]
Zasiłki stałe	28 048	72/7
Zasiłki stałe wyrównawcze	26 488	88/10
Zasiłki rodzinne	3 896	95/5
Zasiłki pielęgnacyjne	43 478	335/27
Zasiłki z tyt. macierzyństwa	23 977	97/23
Renty socjalne	146 033	375/33
Zasiłki okresowe	12 309	92/42
Składki na ubezpiecz. emerytalne i rentowe	18 306	76/39
Zasiłki okres. gwarantowane	4 910	15/3
Ogółem dotacja	307 445	

*Podstawa: dane Urzędu Gminy Ciechanów

Wsparcie o charakterze strukturalnym (gospodarczym)

Wsparcia finansowego o charakterze strukturalnym (gospodarczym) wymagają następujące grupy społeczne:

- osoby pozostające bez pracy a pragnące podjąć działalność gospodarczą
- podmioty gospodarcze funkcjonujące w sferze usług a wymagające podniesienia ich konkurencyjności poprzez wzrost jakości świadczonych usług i inwestycje w środki trwałe
- rolnicy wyrażający chęć przekwalifikowania się i odejścia od tradycyjnej produkcji rolnej.

Grupy te wymagają również wsparcia pozafinansowego w zakresie prawa i zagadnień ekonomicznych oraz możliwości wykorzystania środków strukturalnych Unii Europejskiej. W szczególności należałoby zapewnić im możliwość korzystania z programów związanych bezpośrednio z rolnictwem i obszarami wiejskimi.

7. Identyfikacja problemów

a/ Infrastruktura techniczna

- Niezadowalający stan szlaków komunikacyjnych;
- Niewystarczający stopień zwodociagowania gminy;
- Brak rozwiniętej sieci kanalizacyjnej;
- Brak sieci gazowej;
- Słabo rozwinięty system gospodarki odpadami.

b/ Sfera turystyki

- Brak infrastruktury turystycznej;
- Brak profesjonalnej promocji turystycznej gminy;
- Słaba informacja turystyczna;
- Brak „tradycji” turystycznej na wsi;
- Niewystarczające wykorzystanie znajdujących się na terenie gminy dóbr dziedzictwa kulturowego;
- Niewystarczający poziom świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.

c/ Sfera gospodarcza

- Rozdrobnienie gospodarstw uniemożliwiające stosowania efektywnych technologii produkcji;
- Brak terenów wydzielonych i przygotowanych pod inwestycje;
- Brak inwestorów zewnętrznych;
- Brak znaczących bogactw naturalnych;
- Brak integracji w środowisku wiejskim – producenci rolni nie utworzyli grup producenckich;
- Mała różnorodność gospodarcza;
- Mała ilość podmiotów gospodarczych poza rolnictwem;
- Nadmiar siły roboczej zaangażowanej w produkcji rolnej;
- Niskie dochody ludności rolniczej skutkujące ograniczeniem lokalnego popytu;
- Niewielkie możliwości zmian źródeł zarobkowania na terenie gminy;

d/ Sfera społeczna

- Niski poziom wykształcenia;
- Brak instytucji kulturalnych w gminie;
- Niewielka ilość pozarolniczych miejsc pracy;
- Niska mobilność ludności rolniczej na rynku pracy;
- Niski poziom przygotowania lokalnej społeczności do sprostania wyzwaniom współczesnej gospodarki;

III. ZADANIA SŁUŻĄCE POPRAWIE WARUNKÓW ZAMIESZKANIA W GMINIE NA LATA 2005 - 2013

BUDOWA I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ POBORU I ZAOPATRZENIA W WODĘ

Lp.	Działanie	Termin realizacji		Oczekiwane rezultaty
		2005-2006	2007-2013	
1.	Budowa wodociągu we wsi Ropele.	x		Przyłączenie do sieci wodociągowej gospodarstw domowych niekorzystających do tej pory z tego medium. Zapewnienie dostaw wody o pożądanym parametrach fizykochemicznych i wyeliminowanie ryzyka zagrożeń sanitarnych związanych z poborem wody z przydomowych studni. Eliminacja uciążliwości dowożenia wody w okresach niedoborów. Likwidacja dyskomfortu mieszkańców pozbawianych dotąd możliwości korzystania z wodociągu.
2.	Budowa wodociągu we wsi Rutki Borki.	x		Przyłączenie do sieci wodociągowej gospodarstw domowych niekorzystających do tej pory z tego medium. Zapewnienie dostaw wody o pożądanym parametrach fizykochemicznych i wyeliminowanie ryzyka zagrożeń sanitarnych związanych z poborem wody z przydomowych studni. Eliminacja uciążliwości dowożenia wody w okresach niedoborów. Likwidacja dyskomfortu mieszkańców pozbawianych dotąd możliwości korzystania z wodociągu.
3.	Opracowanie projektu budowy wodociągu we wsi Mieszki Atle	x		Rozpoczęcie prac koncepcyjnych związanych z przyłączeniem do sieci wodociągowej nowych użytkowników. Opracowany projekt określi zasięg i horyzont czasowy nowej gminnej inwestycji.
4.	Budowa wodociągu we Wsi Rutki Begny.	x		Przyłączenie do sieci wodociągowej gospodarstw domowych niekorzystających do tej pory z tego medium. Zapewnienie dostaw wody o pożądanym parametrach fizykochemicznych i wyeliminowanie ryzyka zagrożeń sanitarnych związanych z poborem wody z przydomowych studni. Eliminacja uciążliwości dowożenia wody w okresach niedoborów. Likwidacja dyskomfortu mieszkańców pozbawianych dotąd możliwości korzystania z wodociągu.

5.	Budowa wodociągu we wsi Mieszki Atle.	x	Przyłączenie do sieci wodociągowej gospodarstw domowych niekorzystających do tej pory z tego medium. Zapewnienie d dostaw wody o pożądanych parametrach fizykochemicznych i wyeliminowanie ryzyka zagrożeń sanitarnych związanych z poborem wody z przydomowych studni. Eliminacja uciążliwości dowożenia wody w okresach niedoborów. Likwidacja dyskomfortu mieszkańców pozbawianych dotąd możliwości korzystania z wodociągu.
6.	Budowa wodociągu Rydzewo – Nowa Wieś	x	Przyłączenie do sieci wodociągowej gospodarstw domowych niekorzystających do tej pory z tego medium. Zapewnienie d dostaw wody o pożądanych parametrach fizykochemicznych i wyeliminowanie ryzyka zagrożeń sanitarnych związanych z poborem wody z przydomowych studni. Eliminacja uciążliwości dowożenia wody w okresach niedoborów. Likwidacja dyskomfortu mieszkańców pozbawianych dotąd możliwości korzystania z wodociągu.

BUDOWA I MODERNIZACJA URZĄDZEŃ DO ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW

Lp.	Działanie	Termin realizacji		Oczekiwane rezultaty
		2005-2006	2007-2013	
1.	Zamówienie i wykonanie dokumentacji na wykonanie kanalizacji sanitarnej w Chruszczewie.	x		Opracowanie najwłaściwszego pod względem technicznym i finansowym rozwiązania jednego z podstawowych problemów gminy, jakim jest brak systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków. Opracowana dokumentacja wyznaczy zasięg i horyzont czasowy inwestycji.
2.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Chruszczewie		x	Wybudowanie sieci kanalizacji sanitarnej. Osiągnięcie bezpośredniego efektu ekologicznego polegającego na oczyszczaniu powstających ścieków bytowych. Wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na nieszczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego. Zwiększenie atrakcyjności terenu
3.	Budowa sieci kanalizacji w Gąskach. Podłączenie do kolektora wysypiska śmieci w Woli Pawłowskiej.		x	Wzrost udziału gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji. Rozpoczęcie oczyszczania ścieków w gminie oraz z wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na nieszczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego. Zwiększenie atrakcyjności terenu..
4.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Gorysze – Wola Pawłowska. Podłączenie sieci do kolektora wysypiska śmieci w Woli Pawłowskiej.		x	Wzrost udziału gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji. Rozpoczęcie oczyszczania ścieków w gminie oraz z wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na nieszczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego. Zwiększenie atrakcyjności terenu.

5.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Prążewo - Niestum		x	Wzrost udziału gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji. Rozpoczęcie oczyszczania ścieków w gminie oraz z wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na szczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego. Zwiększenie atrakcyjności terenu..
6.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kargoszyn		x	Wzrost udziału gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji. Rozpoczęcie oczyszczania ścieków w gminie oraz z wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na szczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego. Zwiększenie atrakcyjności terenu..
7.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Pęczcin		x	Wzrost udziału gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji. Rozpoczęcie oczyszczania ścieków w gminie oraz z wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na szczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego. Zwiększenie atrakcyjności terenu
8.	Budowa gminnej oczyszczalni ścieków w Kownatach Żędowych wraz z wykonaniem sieci kanalizacji sanitarnej we wsiach.		x	Wybudowanie oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej. Osiągnięcie bezpośredniego efektu ekologicznego polegającego na oczyszczaniu powstających ścieków bytowych. Wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na szczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego. Zwiększenie atrakcyjności terenu
9.	Budowa małej oczyszczalni ścieków w Rydzewie wraz z wykonaniem sieci kanalizacji sanitarnej we wsiach.		x	Wybudowanie sieci kanalizacji sanitarnej. Osiągnięcie bezpośredniego efektu ekologicznego polegającego na oczyszczaniu powstających ścieków bytowych. Wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na szczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego. Zwiększenie atrakcyjności terenu

BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Lp.	Działanie	Termin realizacji		Oczekiwane rezultaty
		2005-2006	2007-2013	
1.	Modernizacja drogi Rydzewo – Wólka Rydzewska.	x		Modernizacja drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów.
2.	Budowa drogi w Pęczcinie.	x		Budowa nowej drogi. Skrócenie czasu przejazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów.
3.	Budowa drogi w miejscowości Gołoty.	x		Budowa nowej drogi. Skrócenie czasu przejazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów.
4.	Modernizacja drogi Kownaty Wojnowe - Rykaczewo	X		Modernizacja drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów.
5.	Modernizacja drogi – Rutki – Bogny.	x		Modernizacja drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów.
6.	Modernizacja ulic w Kargoszynie.		x	Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z powodu kolein i ubytków w jezdni. Poprawa estetyki miejscowości.

7.	Modernizacja drogi Baraki Chotumskie.	x	Modernizacja drogi na odcinku 3000 m. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
8.	Modernizacja drogi Gumowo – Rutki Borki.	x	Modernizacja drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
9.	Modernizacja drogi Chruszczewo - Kargoszyn	x	Modernizacja drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
10.	Modernizacja drogi Chotum – Nowa Wieś.	x	Modernizacja 1500 mb drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
11.	Modernizacja drogi Modelka - Lekowo.	x	Modernizacja 2000 mb drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów.
12.	Modernizacja drogi w miejscowości Mieszki Wielkie.	x	Modernizacja 4000 mb drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
13.	Modernizacja drogi Rutki – Marszewice.	x	Modernizacja 1500 mb drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów

14.	Modernizacja drogi Przązewo – Ropele.		x	Modernizacja 1700 mb drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
15.	Modernizacja drogi Marszewice – Gorysze.		x	Modernizacja 3500 mb drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
16.	Modernizacja drogi w miejscowości Nowa Wieś.		x	Modernizacja 2000 mb drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
17.	Modernizacja drogi w miejscowości Nużewko.		x	Modernizacja 600 mb drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
18.	Modernizacja drogi Gorysze- Pawłówek.		x	Modernizacja 400 mb drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
19.	Modernizacja Drogi Wólka Rydzewska – Budy Woliskie		x	Modernizacja 1500 mb drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
20.	Budowa ulicy „Słonecznej” w Gąskach		x	Wybudowanie ulicy o długości 500 mb. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z z powodu kolein i ubytków w jezdni. Poprawa estetyki miejscowości.
21.	Budowa drogi w miejscowości Gąski od remizy na kolonie do B. Murawskiego.		x	Budowa nowej drogi o długości 300 mb. Skrócenie czasu przejazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów.

22.	Modernizacja drogi Kanigówek (na Sulerzycz)		x	Modernizacja 250 mb drogi. Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego. Zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów z powodu kolein i ubytków w jezdni. Skrócenie czasu dojazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
23.	Budowa drogi Gaski – Gorysze.		x	Budowa nowej drogi o długości 150 mb. Skrócenie czasu przejazdu i poprawa mobilności mieszkańców gminy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów.

BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ INFRASTRUKTURY GAZOCIĄGOWEJ

Lp.	Działanie	Termin realizacji		Oczekiwane rezultaty
		2005-2006	2007-2013	
1.	Budowa sieci gazociągowej Ciechanów - Chruszczewo		x	Przyłączenie do sieci gazowej nowych użytkowników. Poprawa jakości powietrza. Obniżenie kosztów eksploatacji urządzeń zasilanym gazem ze zbiorników stałych i przenośnych. Wyeliminowanie zagrożeń związanych z magazynowaniem gazu w zbiornikach. Wzrost atrakcyjności terenów objętych inwestycją.
2.	Budowa sieci gazociągowej Ciechanów - Gąski		x	Przyłączenie do sieci gazowej nowych użytkowników. Poprawa jakości powietrza. Obniżenie kosztów eksploatacji urządzeń zasilanym gazem ze zbiorników stałych i przenośnych. Wyeliminowanie zagrożeń związanych z magazynowaniem gazu w zbiornikach. Wzrost atrakcyjności terenów objętych inwestycją
3.	Budowa sieci gazociągowej Ciechanów - Kargoszyn		x	Przyłączenie do sieci gazowej nowych użytkowników. Poprawa jakości powietrza. Obniżenie kosztów eksploatacji urządzeń zasilanym gazem ze zbiorników stałych i przenośnych. Wyeliminowanie zagrożeń związanych z magazynowaniem gazu w zbiornikach. Wzrost atrakcyjności terenów objętych inwestycją

BUDOWA I MODERNIZACJA GMINNEJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Lp.	Działanie	Termin realizacji		Oczekiwane rezultaty
		2005-2006	2007-2013	
1.	Budowa budynku socjalnego dla tych mieszkańców gminy, którym należy zapewnić lokale socjalne.		x	Zapewnienie mieszkań osobom, które znajdują się w niedostatku i mają niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe. Możliwość realizacji zadań własnych gminy. Zapobieżenie sytuacjom bezdomności czasowej i trwałej, szczególnie wobec osób i rodzin najbardziej zagrożonych tym zjawiskiem.

IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Rozwój gospodarczy jest najlepszym sposobem eliminacji większości problemów społecznych (takich jak bezrobocie, ubóstwo, przestępczość itp.), przed jakimi staje władza lokalna. Rozwój gospodarczy na szczeblu lokalnym oznacza przyrost możliwości, które pozwalają lokalnej władzy i mieszkańcom lepiej zaspokajać większą liczbę potrzeb na wyższym poziomie. Podkreślenia przy tym wymaga fakt, że jedynie w warunkach rozwoju gospodarczego udaje się osiągnąć tak pożądane zjawisko jak uczestnictwo prywatnego kapitału w przedsięwzięciach istotnych dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Opis zadań w planie rozwoju lokalnego przedstawiono w planowanej kolejności realizacji. Zadania dotyczą zagospodarowania w infrastrukturę techniczną obszaru gminy oraz zagospodarowania w infrastrukturę społeczną. Przyjęte priorytety są zgodne z działaniami zawartymi w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego. Czas realizacji podzielona na dwa etapy: lata 2005-2006 oraz lata 2007-2013. Jest to zgodne z przyjętymi w Unii Europejskiej okresami budżetowania.

Struktura każdego z opisanych zadań zawiera osiem elementów: numer i nazwę działania. Cel zadania – przedstawia, co ma być rezultatem danego działania. Uzasadnienie zadania. Zgodność działań z dokumentami strategii wojewódzkiej i powiatowej. W tym punkcie zawarto również odniesienia do diagnozy stanu gminy. Uczestnicy działania – za uczestników działania przyjęto organizacje oraz instytucje, które będą realizować dane działania.

Ponadto przy każdym zadaniu określono miernik realizacji.

**V.PLANOWANE ZADANIA INWESTYCYJNE W
OKRESIE 2005-2006 W KOLEJNOŚCI
REALIZACJI**

1. Numer i nazwa zadania

1. Modernizacja drogi Rydzewo – Wólka Rydzewska.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2005

7. Miernik realizacji

Zmodernizowany odcinek drogi Rydzewo - Wólka Rydzewska

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

300 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

2. Budowa wodociągu we wsi Ropele.

2. Cel zadania

Celem zadania jest przyłączenie do sieci wodociągowej gospodarstw domowych nie korzystających do tej pory z tego medium. Zapewni ono dostawy wody o pożądanych parametrach fizykochemicznych i wyeliminuje ryzyko zagrożeń sanitarnych związanych z poborem wody z przydomowych studni. Nastąpi wyeliminowanie uciążliwości dowożenia wody w okresach niedoborów i likwidacja dyskomfortu mieszkańców pozbawionych dotąd możliwości korzystania z wodociągu.

3. Uzasadnienie zadania

Zapewnienie stałego i niezawodnego zaopatrzenia w wodę pitną i do celów sanitarnych jest jednym z pierwszorzędnych zadań zarządzania zasobami wodnymi. O ile cechą wspólną niemal wszystkich zagadnień ekologicznych jest podnoszenie problemu zanieczyszczenia źródeł wody, o tyle racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi powinno zwracać uwagę na konsekwencje pobierania zbyt dużych ilości wody z tych źródeł. Realizacja tego celu powinna służyć zapewnieniu dostaw i dostępu do wody pitnej o wysokiej jakości dla wszystkich mieszkańców gminy, w ilościach zabezpieczających bieżące potrzeby oraz rozwój poszczególnych jednostek osadniczych, a poprzez energooszczędność wpływać pośrednio na jakość środowiska.

W Polsce zgodnie z ustawą z 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym, art. 7 "Zaspokajanie potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: (...) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji". Dla realizacji zadań o charakterze użyteczności publicznej, zgodnie z art. 9 tej samej ustawy "gmina może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami".

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy.

6. Termin realizacji

2005

7. Miernik realizacji

Funkcjonujący wodociąg we wsi Ropele

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

250 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

3. Budowa wodociągu we wsi Rutki Borki.

2. Cel zadania

Celem zadania jest przyłączenie do sieci wodociągowej gospodarstw domowych nie korzystających do tej pory z tego medium. Zapewni ono dostawy wody o pożądanych parametrach fizykochemicznych i wyeliminuje ryzyko zagrożeń sanitarnych związanych z poborem wody z przydomowych studni. Nastąpi wyeliminowanie uciążliwości dowożenia wody w okresach niedoborów i likwidacja dyskomfortu mieszkańców pozbawionych dotąd możliwości korzystania z wodociągu.

3. Uzasadnienie zadania

Zapewnienie stałego i niezawodnego zaopatrzenia w wodę pitną i do celów sanitarnych jest jednym z pierwszorzędných zadań zarządzania zasobami wodnymi. O ile cechą wspólną niemal wszystkich zagadnień ekologicznych jest podnoszenie problemu zanieczyszczenia źródeł wody, o tyle racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi powinno zwracać uwagę na konsekwencje pobierania zbyt dużych ilości wody z tych źródeł. Realizacja tego celu powinna służyć zapewnieniu dostaw i dostępu do wody pitnej o wysokiej jakości dla wszystkich mieszkańców gminy, w ilościach zabezpieczających bieżące potrzeby oraz rozwój poszczególnych jednostek osadniczych, a poprzez energooszczędność wpływać pośrednio na jakość środowiska.

W Polsce zgodnie z ustawą z 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym, art. 7 "Zaspokajanie potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: (...) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji". Dla realizacji zadań o charakterze użyteczności publicznej, zgodnie z art. 9 tej samej ustawy "gmina może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami".

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy.

6. Termin realizacji

2005

7. Miernik realizacji

Funkcjonujący wodociąg we wsi Rutki Borki.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

180 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

4. Budowa drogi w Pęchcinie.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, Wojewódzki Fundusz Ochrony Gruntów Ornych

6. Termin realizacji

2005

7. Miernik realizacji

Wybudowana droga w Pęczcinie

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

300 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

5. Opracowanie projektu budowy wodociągu we wsi Mieszki Atle.

2. Cel zadania

Celem zadania jest opracowanie dokumentacji technicznej budowy wodociągu i późniejsza jego realizacja. Nastąpi przyłączenie do sieci wodociągowej gospodarstw domowych niekorzystających do tej pory z tego medium. Zapewni ono dostawy wody o pożądanych parametrach fizykochemicznych i wyeliminuje ryzyko zagrożeń sanitarnych związanych z poborem wody z przydomowych studni. Nastąpi wyeliminowanie uciążliwości dowożenia wody w okresach niedoborów i likwidacja dyskomfortu mieszkańców pozbawionych dotąd możliwości korzystania z wodociągu.

3. Uzasadnienie zadania

Zapewnienie stałego i niezawodnego zaopatrzenia w wodę pitną i do celów sanitarnych jest jednym z pierwszorzędnych zadań zarządzania zasobami wodnymi. O ile cechą wspólną niemal wszystkich zagadnień ekologicznych jest podnoszenie problemu zanieczyszczenia źródeł wody, o tyle racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi powinno zwracać uwagę na konsekwencje pobierania zbyt dużych ilości wody z tych źródeł. Realizacja tego celu powinna służyć zapewnieniu dostaw i dostępu do wody pitnej o wysokiej jakości dla wszystkich mieszkańców gminy, w ilościach zabezpieczających bieżące potrzeby oraz rozwój poszczególnych jednostek osadniczych, a poprzez energooszczędność wpływać pośrednio na jakość środowiska.

W Polsce zgodnie z ustawą z 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym, art. 7 "Zaspokajanie potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: (...) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji". Dla realizacji zadań o charakterze użyteczności publicznej, zgodnie z art. 9 tej samej ustawy "gmina może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami".

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów,

6. Termin realizacji

2005

7. Miernik realizacji

Opracowana dokumentacja techniczna wodociągu.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

20 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

6. Budowa wodociągu we wsi Rutki Begny.

2. Cel zadania

Celem zadania jest przyłączenie do sieci wodociągowej gospodarstw domowych nie korzystających do tej pory z tego medium. Zapewni ono dostawy wody o pożądanych parametrach fizykochemicznych i wyeliminuje ryzyko zagrożeń sanitarnych związanych z poborem wody z przydomowych studni. Nastąpi wyeliminowanie uciążliwości dowożenia wody w okresach niedoborów i likwidacja dyskomfortu mieszkańców pozbawionych dotąd możliwości korzystania z wodociągu.

3. Uzasadnienie zadania

Zapewnienie stałego i niezawodnego zaopatrzenia w wodę pitną i do celów sanitarnych jest jednym z pierwszorzędnych zadań zarządzania zasobami wodnymi. O ile cechą wspólną niemal wszystkich zagadnień ekologicznych jest podnoszenie problemu zanieczyszczenia źródeł wody, o tyle racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi powinno zwracać uwagę na konsekwencje pobierania zbyt dużych ilości wody z tych źródeł. Realizacja tego celu powinna służyć zapewnieniu dostaw i dostępu do wody pitnej o wysokiej jakości dla wszystkich mieszkańców gminy, w ilościach zabezpieczających bieżące potrzeby oraz rozwój poszczególnych jednostek osadniczych, a poprzez energooszczędność wpływać pośrednio na jakość środowiska.

W Polsce zgodnie z ustawą z 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym, art. 7 "Zaspokajanie potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: (...) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji". Dla realizacji zadań o charakterze użyteczności publicznej, zgodnie z art. 9 tej samej ustawy "gmina może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami".

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy.

6. Termin realizacji

2006

7. Miernik realizacji

Funkcjonujący wodociąg we wsi Rutki Begny.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

200 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

7. Modernizacja drogi Kownaty Wojnowe – Rykaczewo.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, Wojewódzki Fundusz Ochrony Gruntów Ornych

6. Termin realizacji

2005-2007

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga Kownaty Wojnowe – Rykaczewo.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

600 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

8. Budowa drogi w miejscowości Gołoty

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich.**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, Wojewódzki Fundusz Ochrony Gruntów Ornych

6. Termin realizacji

2006

7. Miernik realizacji

Wybudowana droga w miejscowości Gołoty.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

128 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

9. Budowa wodociągu we wsi Mieszki Atle.

2. Cel zadania

Celem zadania jest przyłączenie do sieci wodociągowej gospodarstw domowych nie korzystających do tej pory z tego medium. Zapewni ono dostawy wody o pożądanych parametrach fizykochemicznych i wyeliminuje ryzyko zagrożeń sanitarnych związanych z poborem wody z przydomowych studni. Nastąpi wyeliminowanie uciążliwości dowożenia wody w okresach niedoborów i likwidacja dyskomfortu mieszkańców pozbawionych dotąd możliwości korzystania z wodociągu.

3. Uzasadnienie zadania

Zapewnienie stałego i niezawodnego zaopatrzenia w wodę pitną i do celów sanitarnych jest jednym z pierwszorzędnych zadań zarządzania zasobami wodnymi. O ile cechą wspólną niemal wszystkich zagadnień ekologicznych jest podnoszenie problemu zanieczyszczenia źródeł wody, o tyle racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi powinno zwracać uwagę na konsekwencje pobierania zbyt dużych ilości wody z tych źródeł. Realizacja tego celu powinna służyć zapewnieniu dostaw i dostępu do wody pitnej o wysokiej jakości dla wszystkich mieszkańców gminy, w ilościach zabezpieczających bieżące potrzeby oraz rozwój poszczególnych jednostek osadniczych, a poprzez energooszczędność wpływać pośrednio na jakość środowiska.

W Polsce zgodnie z ustawą z 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym, art. 7 "Zaspokajanie potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: (...) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji". Dla realizacji zadań o charakterze użyteczności publicznej, zgodnie z art. 9 tej samej ustawy "gmina może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami".

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich.

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy.

6. Termin realizacji

2006

7. Miernik realizacji

Funkcjonujący wodociąg we wsi Mieszki Atle

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

210 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

10. Modernizacja drogi Rutki – Begny.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, Wojewódzki Fundusz Ochrony Gruntów Ornych

6. Termin realizacji

2006

7. Miernik realizacji

Wybudowana droga w miejscowości Rutki Begny

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

180 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

11.Modernizacja ulic w Kargoszynie.

2. Cel zadania

Celem działania jest modernizacja ulic, które poprawią dostępność komunikacyjną miejscowości, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy poszczególnymi punktami. Realizacja działania zaowocuje również poprawą bezpieczeństwa ruchu kołowego oraz poprawą estetyki tej miejscowości.

3. Uzasadnienie zadania

Stan ulic w miejscowości Kargoszyn jest zły. Miejscowość ta przyciąga jednak mieszkańców pobliskiego Ciechanowa, którzy tutaj budują domy w systemie jednorodzinny. Z punktu widzenia interesów gminy zjawisko to jest bardzo korzystne i należy dążyć do podtrzymania i wzmocnienia tego trendu. Zmodernizowane ulice będą dodatkowym atutem dla przybyszów.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2006

7. Miernik realizacji

Zmodernizowane ulice w miejscowości Kargoszyn.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

100 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

12. Wykonanie dokumentacji technicznej kanalizacji sanitarnej w Chruszczewie.

2. Cel zadania

Celem zadania jest opracowanie dokumentacji technicznej sieci kanalizacji sanitarnej. Określi ona przebieg, użytkowników i warunki techniczne inwestycji.

3. Uzasadnienie zadania

Woda jest zasadniczym środkiem higienicznym i sanitarnym w gospodarstwach domowych i przemyśle. Unosi ze sobą odchody, resztki żywności, toksyny pochodzące z detergentów, odpady chemiczne. Różnorodność zawartości tego strumienia odpadów ma ścisły związek ze złożonością procesu wymaganego w celu ich oczyszczenia. Bez prawidłowego oczyszczenia ścieki posiadają negatywny potencjał oddziaływania na systemy wodne, przez co w poważny sposób mogą naruszyć jakość zasobów wodnych. Ścieki mogą doprowadzić do zniszczenia ekosystemów, co z kolei może doprowadzić do strat ekonomicznych, takich jak zmniejszenie ruchu turystycznego, zwiększenie kosztów uzdatniania wody pitnej czy zaopatrzenia w wodę. Dlatego też należy podejmować wszelkie rozsądne działania, aby powrót wykorzystanej wody do naturalnego obiegu oddziaływał na ekosystem w możliwie najmniejszy sposób.

Samorządy lokalne mogą odczuwać potrzebę uwzględnienia norm emisji i jakości środowiska bardziej ścisłych niż odpowiadające im normy ogólnokrajowe. Monitoring i działania na szczeblu lokalnym posiadają największy indywidualny wpływ na ochronę lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych zasobów wodnych. Samorządy lokalne mają do swej dyspozycji szereg opcji prawnych w celu regulacji i kontroli gospodarki ściekowej. Obejmują one wymogi i ograniczenia w dziedzinie obchodzenia się ze ściekami, opłaty, pozwolenia, podatki, wdrażanie publicznego lub prywatnego, scentralizowanego lub zdecentralizowanego oczyszczania ścieków oraz prawa stanowiące, czy zakłady przemysłowe powinny posiadać, czy też nie, własne instalacje oczyszczające. Zgodnie z art. 7, ust. 1, pkt. 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie m.in. wodociągów, zaopatrzenia w wodę i kanalizacji należy do zadań własnych gminy”.

Wskaźnik skanalizowania gminy jest zerowy. Nie bez znaczenia jest również znacząca redukcja kosztów wywożonych nieczystości płynnych.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich

Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - Rozwój i budowa infrastruktury komunalnej na obszarach wiejskich.

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2006

7. Miernik realizacji

Opracowana dokumentacja techniczna sieci kanalizacji sanitarnej w Chruszczewie.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

400 000,00

1. Numer i nazwa zadania

13. Modernizacja drogi Baraki Chotumskie.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2006

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga w miejscowości Baraki Chotumskie o długości odcinka L= 3000 m.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

192 000, 00

**VI.PLANOWANE ZADANIA INWESTYCYJNE W
OKRESIE 2007-2013
W KOLEJNOŚCI REALIZACJI**

1. Numer i nazwa zadania

1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Chruszczewie.

2. Cel zadania

Celem zadania jest spowodowanie wzrostu udziału gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji oraz uzyskanie znaczącego przyrostu ilości oczyszczonych ścieków. Nastąpi wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na nieszczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Nastąpi wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji. Uzyska się poprawę jakości środowiska przyrodniczego i zwiększenie atrakcyjności terenu

3. Uzasadnienie zadania

Woda jest zasadniczym środkiem higienicznym i sanitarnym w gospodarstwach domowych i przemyśle. Unosi ze sobą odchody, resztki żywności, toksyny pochodzące z detergentów, odpady chemiczne. Różnorodność zawartości tego strumienia odpadów ma ścisły związek ze złożonością procesu wymaganego w celu ich oczyszczenia. Bez prawidłowego oczyszczania ścieki posiadają negatywny potencjał oddziaływania na systemy wodne, przez co w poważny sposób mogą naruszyć jakość zasobów wodnych. Ścieki mogą doprowadzić do zniszczenia ekosystemów, co z kolei może doprowadzić do strat ekonomicznych, takich jak zmniejszenie ruchu turystycznego, zwiększenie kosztów uzdatniania wody pitnej czy zaopatrzenia w wodę. Dlatego też należy podejmować wszelkie rozsądne działania, aby powrót wykorzystanej wody do naturalnego obiegu oddziaływał na ekosystem w możliwie najmniejszy sposób.

Samorządy lokalne mogą odczuwać potrzebę uwzględnienia norm emisji i jakości środowiska bardziej ścisłych niż odpowiadające im normy ogólnokrajowe. Monitoring i działania na szczeblu lokalnym posiadają największy indywidualny wpływ na ochronę lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych zasobów wodnych. Samorządy lokalne mają do swej dyspozycji szereg opcji prawnych w celu regulacji i kontroli gospodarki ściekowej. Obejmują one wymogi i ograniczenia w dziedzinie obchodzenia się ze ściekami, opłaty, pozwolenia, podatki, wdrażanie publicznego lub prywatnego, scentralizowanego lub zdecentralizowanego oczyszczania ścieków oraz prawa stanowiące, czy zakłady przemysłowe powinny posiadać, czy też nie, własne instalacje oczyszczające. Zgodnie z art. 7, ust. 1, pkt. 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie m.in. wodociągów, zaopatrzenia w wodę i kanalizacji należy do zadań własnych gminy”.

Wskaźnik skanalizowania gminy jest zerowy. Nie bez znaczenia jest również znacząca redukcja kosztów wywożonych nieczystości płynnych.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - Rozwój i budowa infrastruktury komunalnej na obszarach wiejskich.

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, Narodowy Fundusz Ochrony środowiska, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy

6. Termin realizacji

2007

7. Miernik realizacji

Wybudowana i funkcjonująca sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowości Chruszczewo o długości kolektora 5400 m.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

3 000 000,00

1. Numer i nazwa zadania

2. Modernizacja drogi Gumowo – Rutki Borki.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2007

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga Gumowo - Rutki Borki.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

640 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

3. Modernizacja drogi Chruszczewo – Kargoszyn.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowolającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2007

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga Chruszczewo – Kargoszyn.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

180 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

4. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gąskach.

2. Cel zadania

Celem zadania jest spowodowanie wzrostu udziału gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji oraz uzyskanie znaczącego przyrostu ilości oczyszczonych ścieków. Nastąpi wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na nieszczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Nastąpi wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji. Uzyska się poprawę jakości środowiska przyrodniczego i zwiększenie atrakcyjności terenu.

3. Uzasadnienie zadania

Woda jest zasadniczym środkiem higienicznym i sanitarnym w gospodarstwach domowych i przemyśle. Unosi ze sobą odchody, resztki żywności, toksyny pochodzące z detergentów, odpady chemiczne. Różnorodność zawartości tego strumienia odpadów ma ścisły związek ze złożonością procesu wymaganego w celu ich oczyszczania. Bez prawidłowego oczyszczania ścieki posiadają negatywny potencjał oddziaływania na systemy wodne, przez co w poważny sposób mogą naruszyć jakość zasobów wodnych. Ścieki mogą doprowadzić do zniszczenia ekosystemów, co z kolei może doprowadzić do strat ekonomicznych, takich jak zmniejszenie ruchu turystycznego, zwiększenie kosztów uzdatniania wody pitnej czy zaopatrzenia w wodę. Dlatego też należy podejmować wszelkie rozsądne działania, aby powrót wykorzystanej wody do naturalnego obiegu oddziaływał na ekosystem w możliwie najmniejszy sposób.

Samorządy lokalne mogą odczuwać potrzebę uwzględnienia norm emisji i jakości środowiska bardziej ścisłych niż odpowiadające im normy ogólnokrajowe. Monitoring i działania na szczeblu lokalnym posiadają największy indywidualny wpływ na ochronę lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych zasobów wodnych. Samorządy lokalne mają do swej dyspozycji szereg opcji prawnych w celu regulacji i kontroli gospodarki ściekowej. Obejmują one wymogi i ograniczenia w dziedzinie obchodzenia się ze ściekami, opłaty, pozwolenia, podatki, wdrażanie publicznego lub prywatnego, scentralizowanego lub zdecentralizowanego oczyszczania ścieków oraz prawa stanowiące, czy zakłady przemysłowe powinny posiadać, czy też nie, własne instalacje oczyszczające. Zgodnie z art. 7, ust. 1, pkt. 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie m.in. wodociągów, zaopatrzenia w wodę i kanalizacji należy do zadań własnych gminy”.

Wskaźnik skanalizowania gminy jest zerowy. Nie bez znaczenia jest również znacząca redukcja kosztów wywożonych nieczystości płynnych.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - Rozwój i budowa infrastruktury komunalnej na obszarach wiejskich.

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy

6. Termin realizacji

2007

7. Miernik realizacji

Wybudowana i funkcjonująca sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gąski o długości kolektora 1500 m.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

808 000,00

1. Numer i nazwa zadania

5. Modernizacja drogi Chotum – Nowa Wieś o długości 1500 m.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2007

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga Chotum – Nowa Wieś o długości odcinka L= 1500 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

96 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

6. Budowa budynku socjalnego.

2. Cel zadania

Celem zadania jest wybudowanie budynku z przeznaczeniem na lokale socjalne. W ten sposób gmina będzie mogła realizować zadania własne przy niższych kosztach eksploatacji. Zadanie ma na celu również profilaktykę i zapobieganie sytuacjom bezdomności czasowej i trwałej, szczególnie wobec osób i rodzin najbardziej zagrożonych tym zjawiskiem,

3. Uzasadnienie zadania

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2001 r. Nr 71, poz. 733, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 168, poz. 1383) stanowi, iż jednym z zadań własnych gmin jest tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców. W szczególności obowiązek ten dotyczy osób (rodzin) o niskich dochodach, a także zapewniania lokali socjalnych i zamiennych.

„Art. 4. 1. Tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy.

2. Gmina, na zasadach i w wypadkach przewidzianych w ustawie, zapewnia lokale socjalne i lokale zamienne, a także zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach.

3. Gmina wykonuje zadania, o których mowa w ust. 1 i 2, wykorzystując mieszkaniowy zasób gminy lub w inny sposób.

4. Gminy mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na zadania, o których mowa w ust. 1 i 2.”

Gminy nie uzyskują obecnie pomocy z budżetu państwa na rozbudowę własnych zasobów mieszkaniowych. Budowa nowych zasobów gminy finansowana jest z budżetów gmin.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat ciechanowski promujący zdrowie - Udział w rozwoju różnych form opieki nad osobami przewlekle i terminalnie chorymi oraz starszymi**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

6. Termin realizacji

2008

7. Miernik realizacji

Wybudowany i funkcjonujący budynek socjalny.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

600 000,00

1. Numer i nazwa zadania

7. Modernizacja drogi Modelka w kierunku na Lekowo o długości 2000 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2008

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga w miejscowości Modelka o długości odcinka L= 2000 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

128 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

8. Modernizacja drogi w miejscowości Mieszki Wielkie o długości 4000 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

6. Termin realizacji

2008

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga w miejscowości Mieszki Wielkie o długości odcinka L= 4000 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

648 000, 00

1. Numer i nazwa zadania**9. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Gorysze i Wola Pawłowska.****2. Cel zadania**

Celem zadania jest spowodowanie wzrostu udziału gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji oraz uzyskanie znaczącego przyrostu ilości oczyszczonych ścieków. Nastąpi wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na nieszczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Nastąpi wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji. Uzyska się poprawę jakości środowiska przyrodniczego i zwiększenie atrakcyjności terenu

3. Uzasadnienie zadania

Woda jest zasadniczym środkiem higienicznym i sanitarnym w gospodarstwach domowych i przemyśle. Unosi ze sobą odchody, resztki żywności, toksyny pochodzące z detergentów, odpady chemiczne. Różnorodność zawartości tego strumienia odpadów ma ścisły związek ze złożonością procesu wymaganego w celu ich oczyszczenia. Bez prawidłowego oczyszczania ścieki posiadają negatywny potencjał oddziaływania na systemy wodne, przez co w poważny sposób mogą naruszyć jakość zasobów wodnych. Ścieki mogą doprowadzić do zniszczenia ekosystemów, co z kolei może doprowadzić do strat ekonomicznych, takich jak zmniejszenie ruchu turystycznego, zwiększenie kosztów uzdatniania wody pitnej czy zaopatrzenia w wodę. Dlatego też należy podejmować wszelkie rozsądne działania, aby powrót wykorzystanej wody do naturalnego obiegu oddziałował na ekosystem w możliwie najmniejszy sposób.

Samorządy lokalne mogą odczuwać potrzebę uwzględnienia norm emisji i jakości środowiska bardziej ścisłych niż odpowiadające im normy ogólnokrajowe. Monitoring i działania na szczeblu lokalnym posiadają największy indywidualny wpływ na ochronę lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych zasobów wodnych. Samorządy lokalne mają do swej dyspozycji szereg opcji prawnych w celu regulacji i kontroli gospodarki ściekowej. Obejmują one wymogi i ograniczenia w dziedzinie obchodzenia się ze ściekami, opłaty, pozwolenia, podatki, wdrażanie publicznego lub prywatnego, scentralizowanego lub zdecentralizowanego oczyszczania ścieków oraz prawa stanowiące, czy zakłady przemysłowe powinny posiadać, czy też nie, własne instalacje oczyszczające. Zgodnie z art. 7, ust. 1, pkt. 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie m.in. wodociągów, zaopatrzenia w wodę i kanalizacji należy do zadań własnych gminy”.

Wskaźnik skanalizowania gminy jest zerowy. Nie bez znaczenia jest również znacząca redukcja kosztów wywożonych nieczystości płynnych.

4. Powiązanie zadania**4a/ ze strategią powiatu**

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - Rozwój i budowa infrastruktury komunalnej na obszarach wiejskich.

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy

6. Termin realizacji

2008

7. Miernik realizacji

Wybudowana i funkcjonująca sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Gorysze i Wola Pawłowska o długości kolektora 4500 m.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

2 172 000,00

1. Numer i nazwa zadania

10. Modernizacja drogi Rutki - Marszewice o długości 1500 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - *Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich*

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2008

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga Rutki - Marszewice o długości odcinka L= 1500 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

96 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

11. Modernizacja drogi Prążewo - Ropele o długości 1700 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - *Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich*

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2008

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga Prążewo - Ropele o długości odcinka L= 1700 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

280 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

12. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Prążewo i Niestum.

2. Cel zadania

Celem zadania jest spowodowanie wzrostu udziału gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji oraz uzyskanie znaczącego przyrostu ilości oczyszczonych ścieków. Nastąpi wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na nieszczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Nastąpi wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji. Uzyska się poprawę jakości środowiska przyrodniczego i zwiększenie atrakcyjności terenu.

3. Uzasadnienie zadania

Woda jest zasadniczym środkiem higienicznym i sanitarnym w gospodarstwach domowych i przemyśle. Unosi ze sobą odchody, resztki żywności, toksyny pochodzące z detergentów, odpady chemiczne. Różnorodność zawartości tego strumienia odpadów ma ścisły związek ze złożonością procesu wymaganego w celu ich oczyszczenia. Bez prawidłowego oczyszczania ścieki posiadają negatywny potencjał oddziaływania na systemy wodne, przez co w poważny sposób mogą naruszyć jakość zasobów wodnych. Ścieki mogą doprowadzić do zniszczenia ekosystemów, co z kolei może doprowadzić do strat ekonomicznych, takich jak zmniejszenie ruchu turystycznego, zwiększenie kosztów uzdatniania wody pitnej czy zaopatrzenia w wodę. Dlatego też należy podejmować wszelkie rozsądne działania, aby powrót wykorzystanej wody do naturalnego obiegu oddziałował na ekosystem w możliwie najmniejszy sposób.

Samorządy lokalne mogą odczuwać potrzebę uwzględnienia norm emisji i jakości środowiska bardziej ścisłych niż odpowiadające im normy ogólnokrajowe. Monitoring i działania na szczeblu lokalnym posiadają największy indywidualny wpływ na ochronę lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych zasobów wodnych. Samorządy lokalne mają do swej dyspozycji szereg opcji prawnych w celu regulacji i kontroli gospodarki ściekowej. Obejmują one wymogi i ograniczenia w dziedzinie obchodzenia się ze ściekami, opłaty, pozwolenia, podatki, wdrażanie publicznego lub prywatnego, scentralizowanego lub zdecentralizowanego oczyszczania ścieków oraz prawa stanowiące, czy zakłady przemysłowe powinny posiadać, czy też nie, własne instalacje oczyszczające. Zgodnie z art. 7, ust. 1, pkt. 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym „*zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie m.in. wodociągów, zaopatrzenia w wodę i kanalizacji należy do zadań własnych gminy*”.

Wskaźnik skanalizowania gminy jest zerowy. Nie bez znaczenia jest również znacząca redukcja kosztów wywożonych nieczystości płynnych.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - *Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich*
Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - *Rozwój i budowa infrastruktury komunalnej na obszarach wiejskich.*

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy

6. Termin realizacji

2009

7. Miernik realizacji

Wybudowana i funkcjonująca sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Prążewo i Niestum o długości kolektora 3000 m.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

1 514 000,00

1. Numer i nazwa zadania

13. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kargoszyn.

2. Cel zadania

Celem zadania jest spowodowanie wzrostu udziału gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji oraz uzyskanie znaczącego przyrostu ilości oczyszczonych ścieków. Nastąpi wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na nieuszczelnienie zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Nastąpi wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji. Uzyska się poprawę jakości środowiska przyrodniczego i zwiększenie atrakcyjności terenu

3. Uzasadnienie zadania

Woda jest zasadniczym środkiem higienicznym i sanitarnym w gospodarstwach domowych i przemyśle. Unosi ze sobą odchody, resztki żywności, toksyny pochodzące z detergentów, odpady chemiczne. Różnorodność zawartości tego strumienia odpadów ma ścisły związek ze złożonością procesu wymaganego w celu ich oczyszczenia. Bez prawidłowego oczyszczania ścieki posiadają negatywny potencjał oddziaływania na systemy wodne, przez co w poważny sposób mogą naruszyć jakość zasobów wodnych. Ścieki mogą doprowadzić do zniszczenia ekosystemów, co z kolei może doprowadzić do strat ekonomicznych, takich jak zmniejszenie ruchu turystycznego, zwiększenie kosztów uzdatniania wody pitnej czy zaopatrzenia w wodę. Dlatego też należy podejmować wszelkie rozsądne działania, aby powrót wykorzystanej wody do naturalnego obiegu oddziaływał na ekosystem w możliwie najmniejszy sposób.

Samorządy lokalne mogą odczuwać potrzebę uwzględnienia norm emisji i jakości środowiska bardziej ścisłych niż odpowiadające im normy ogólnokrajowe. Monitoring i działania na szczeblu lokalnym posiadają największy indywidualny wpływ na ochronę lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych zasobów wodnych. Samorządy lokalne mają do swej dyspozycji szereg opcji prawnych w celu regulacji i kontroli gospodarki ściekowej. Obejmują one wymogi i ograniczenia w dziedzinie obchodzenia się ze ściekami, opłaty, pozwolenia, podatki, wdrażanie publicznego lub prywatnego, scentralizowanego lub zdecentralizowanego oczyszczania ścieków oraz prawa stanowiące, czy zakłady przemysłowe powinny posiadać, czy też nie, własne instalacje oczyszczające. Zgodnie z art. 7, ust. 1, pkt. 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie m.in. wodociągów, zaopatrzenia w wodę i kanalizacji należy do zadań własnych gminy”.

Wskaźnik skanalizowania gminy jest zerowy. Nie bez znaczenia jest również znacząca redukcja kosztów wywożonych nieczystości płynnych.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - Rozwój i budowa infrastruktury komunalnej na obszarach wiejskich.

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy

6. Termin realizacji

2009

7. Miernik realizacji

Wybudowana i funkcjonująca sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kargoszyn o długości kolektora 2000 m.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

967 000,00

1. Numer i nazwa zadania

14. Modernizacja drogi Marszewice – Gorysze o długości 3500 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich.**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2009

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga Marszewice - Gorysze o długości odcinka L= 3500 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

568 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

15. Modernizacja drogi w miejscowości Nowa Wieś o długości 2000 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2009

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga w miejscowości Nowa Wieś o długości odcinka L= 2000 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

128 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

16. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Pęchcin.

2. Cel zadania

Celem zadania jest spowodowanie wzrostu udziału gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji oraz uzyskanie znaczącego przyrostu ilości oczyszczonych ścieków. Nastąpi wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na nieszczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Nastąpi wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji. Uzyska się poprawę jakości środowiska przyrodniczego i zwiększenie atrakcyjności terenu

3. Uzasadnienie zadania

Woda jest zasadniczym środkiem higienicznym i sanitarnym w gospodarstwach domowych i przemyśle. Unosi ze sobą odchody, resztki żywności, toksyny pochodzące z detergentów, odpady chemiczne. Różnorodność zawartości tego strumienia odpadów ma ścisły związek ze złożonością procesu wymaganego w celu ich oczyszczenia. Bez prawidłowego oczyszczania ścieki posiadają negatywny potencjał oddziaływania na systemy wodne, przez co w poważny sposób mogą naruszyć jakość zasobów wodnych. Ścieki mogą doprowadzić do zniszczenia ekosystemów, co z kolei może doprowadzić do strat ekonomicznych, takich jak zmniejszenie ruchu turystycznego, zwiększenie kosztów uzdatniania wody pitnej czy zaopatrzenia w wodę. Dlatego też należy podejmować wszelkie rozsądne działania, aby powrót wykorzystanej wody do naturalnego obiegu oddziałował na ekosystem w możliwie najmniejszy sposób.

Samorządy lokalne mogą odczuwać potrzebę uwzględnienia norm emisji i jakości środowiska bardziej ścisłych niż odpowiadające im normy ogólnokrajowe. Monitoring i działania na szczeblu lokalnym posiadają największy indywidualny wpływ na ochronę lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych zasobów wodnych. Samorządy lokalne mają do swej dyspozycji szereg opcji prawnych w celu regulacji i kontroli gospodarki ściekowej. Obejmują one wymogi i ograniczenia w dziedzinie obchodzenia się ze ściekami, opłaty, pozwolenia, podatki, wdrażanie publicznego lub prywatnego, scentralizowanego lub zdecentralizowanego oczyszczania ścieków oraz prawa stanowiące, czy zakłady przemysłowe powinny posiadać, czy też nie, własne instalacje oczyszczające. Zgodnie z art. 7, ust. 1, pkt. 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie m.in. wodociągów, zaopatrzenia w wodę i kanalizacji należy do zadań własnych gminy”.

Wskaźnik skanalizowania gminy jest zerowy. Nie bez znaczenia jest również znacząca redukcja kosztów wywożonych nieczystości płynnych.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - *Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich*

Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - *Rozwój i budowa infrastruktury komunalnej na obszarach wiejskich.*

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy

6. Termin realizacji

2010

7. Miernik realizacji

Wybudowana i funkcjonująca sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowości Pęczcin o długości kolektora 4000 m.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

1 944 000,00

1. Numer i nazwa zadania

17.Modernizacja drogi w miejscowości Nużewko o długości 600 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2010

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga w miejscowości Nużewko o długości odcinka L= 600 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

104 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

18. Modernizacja drogi Gorysze – Pawłówek o długości 400 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2010

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga Gorysze - Pawłówek o długości odcinka L= 400 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

72 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

19. Budowa sieci gazociągowej Ciechanów – Chruszczewo o długości 2000 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest przyłączenie do sieci gazowej nowych użytkowników. W wyniku realizacji działań nastąpi poprawa jakości powietrza oraz obniżenie kosztów eksploatacji urządzeń zasilanych gazem dotychczas używanych zbiorników stałych i przenośnych. Nastąpi również wyeliminowanie zagrożeń związanych z magazynowaniem gazu w tych zbiornikach. Inwestycja spowoduje wzrost atrakcyjności terenów nią objętych.

3. Uzasadnienie zadania

Gaz to paliwo, którego stosowanie niesie ze sobą wiele korzyści.

W użytkowaniu gaz posiada liczne zalety :

- nie wymaga magazynowania u użytkownika
- posiada wysoką i stałą wartość opałową
- spala się bez sadzy i popiołu
- spalanie charakteryzuje wysoka sprawność, co również zmniejsza ilość spalin
- palniki gazowe proste w konstrukcji i obsłudze pozwalają na łatwą automatyzację procesu spalania
- jest "najczystszy" paliwem z punktu widzenia ochrony środowiska

Nowoczesne urządzenia gazowe (np. kotły kondensacyjne), posiadają bardzo dużą sprawność, a co za tym idzie zużywają mniejsze ilości paliwa gazowego, co w połączeniu z atrakcyjną ceną jednostkową czyni GAZ ZIEMNY liderem w takich zastosowaniach jak ogrzewanie pomieszczeń, przygotowanie ciepłej wody użytkowej oraz posiłków.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - Poprawa jakości powietrza atmosferycznego.

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy

6. Termin realizacji

2010

7. Miernik realizacji

Wybudowana i funkcjonująca sieć gazociągowa Ciechanów - Chruszczewo o długości odcinka L= 2000 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

407 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

20. Budowa sieci gazociągowej Ciechanów – Gąski o długości 600 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest przyłączenie do sieci gazowej nowych użytkowników. W wyniku realizacji działań nastąpi poprawa jakości powietrza oraz obniżenie kosztów eksploatacji urządzeń zasilanym gazem dotychczas używanych zbiorników stałych i przenośnych. Nastąpi również wyeliminowanie zagrożeń związanych z magazynowaniem gazu w tych zbiornikach. Inwestycja spowoduje wzrost atrakcyjności terenów nią objętych.

3. Uzasadnienie zadania

Gaz to paliwo, którego stosowanie niesie ze sobą wiele korzyści.

W użytkowaniu gaz posiada liczne zalety :

- nie wymaga magazynowania u użytkownika
- posiada wysoką i stałą wartość opałową
- spala się bez sadzy i popiołu
- spalanie charakteryzuje wysoka sprawność, co również zmniejsza ilość spalin
- palniki gazowe proste w konstrukcji i obsłudze pozwalają na łatwą automatyzację procesu spalania
- jest "najczystszy" paliwem z punktu widzenia ochrony środowiska

Nowoczesne urządzenia gazowe (np. kotły kondensacyjne), posiadają bardzo dużą sprawność, a co za tym idzie zużywają mniejsze ilości paliwa gazowego, co w połączeniu z atrakcyjną ceną jednostkową czyni GAZ ZIEMNY liderem w takich zastosowaniach jak ogrzewanie pomieszczeń, przygotowanie ciepłej wody użytkowej oraz posiłków.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - *Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich*

Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - *Poprawa jakości powietrza atmosferycznego*

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy

6. Termin realizacji

2010

7. Miernik realizacji

Wybudowana i funkcjonująca sieć gazociągowa Ciechanów - Gąski o długości odcinka L= 600 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

180 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

21. Budowa sieci gazociągowej Ciechanów – Kargoszyn o długości 2500 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest przyłączenie do sieci gazowej nowych użytkowników. W wyniku realizacji działań nastąpi poprawa jakości powietrza oraz obniżenie kosztów eksploatacji urządzeń zasilanych gazem dotychczas używanych zbiorników stałych i przenośnych. Nastąpi również wyeliminowanie zagrożeń związanych z magazynowaniem gazu w tych zbiornikach. Inwestycja spowoduje wzrost atrakcyjności terenów nią objętych.

3. Uzasadnienie zadania

Gaz to paliwo, którego stosowanie niesie ze sobą wiele korzyści.

W użytkowaniu gaz posiada liczne zalety :

- nie wymaga magazynowania u użytkownika
- posiada wysoką i stałą wartość opałową
- spala się bez sadzy i popiołu
- spalanie charakteryzuje wysoka sprawność, co również zmniejsza ilość spalin
- palniki gazowe proste w konstrukcji i obsłudze pozwalają na łatwą automatyzację procesu spalania
- jest "najczystszy" paliwem z punktu widzenia ochrony środowiska

Nowoczesne urządzenia gazowe (np. kotły kondensacyjne), posiadają bardzo dużą sprawność, a co za tym idzie zużywają mniejsze ilości paliwa gazowego, co w połączeniu z atrakcyjną ceną jednostkową czyni GAZ ZIEMNY liderem w takich zastosowaniach jak ogrzewanie pomieszczeń, przygotowanie ciepłej wody użytkowej oraz posiłków.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - *Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich*

Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - *Poprawa jakości powietrza atmosferycznego*

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy.

6. Termin realizacji

2010

7. Miernik realizacji

Wybudowana i funkcjonująca sieć gazociągowa Ciechanów - Kargoszyni o długości odcinka L= 2500 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

466 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

22. Modernizacja drogi Wólka Rydzewska – Budy Woliskie o długości 800 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2010

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana droga Wólka Rydzewska – Budy Woliskie o długości odcinka L= 800 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

51 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

23. Budowa oczyszczalni ścieków w okolicach Kownat Żędowych wraz z siecią kanalizacji sanitarnej obejmującej miejscowości Gumowo, Ujazdowo, Ujazdówek, Kanigówek, Rykaczewo i Rutki Głowice.

2. Cel zadania

Celem zadania jest wybudowanie oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej i osiągnięcie bezpośredniego efektu ekologicznego polegającego na oczyszczaniu powstających ścieków bytowych. Nastąpi wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na nieszczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Osiągnięciem jest wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji.

3. Uzasadnienie zadania

Woda jest zasadniczym środkiem higienicznym i sanitarnym w gospodarstwach domowych i przemyśle. Unosi ze sobą odchody, resztki żywności, toksyny pochodzące z detergentów, odpady chemiczne. Różnorodność zawartości tego strumienia odpadów ma ścisły związek ze złożonością procesu wymaganego w celu ich oczyszczenia. Bez prawidłowego oczyszczania ścieki posiadają negatywny potencjał oddziaływania na systemy wodne, przez co w poważny sposób mogą naruszyć jakość zasobów wodnych. Ścieki mogą doprowadzić do zniszczenia ekosystemów, co z kolei może doprowadzić do strat ekonomicznych, takich jak zmniejszenie ruchu turystycznego, zwiększenie kosztów uzdatniania wody pitnej czy zaopatrzenia w wodę. Dlatego też należy podejmować wszelkie rozsądne działania, aby powrót wykorzystanej wody do naturalnego obiegu oddziałował na ekosystem w możliwie najmniejszy sposób.

Samorządy lokalne mogą odczuwać potrzebę uwzględnienia norm emisji i jakości środowiska bardziej ścisłych niż odpowiadające im normy ogólnokrajowe. Monitoring i działania na szczeblu lokalnym posiadają największy indywidualny wpływ na ochronę lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych zasobów wodnych. Samorządy lokalne mają do swej dyspozycji szereg opcji prawnych w celu regulacji i kontroli gospodarki ściekowej. Obejmują one wymogi i ograniczenia w dziedzinie obchodzenia się ze ściekami, opłaty, pozwolenia, podatki, wdrażanie publicznego lub prywatnego, scentralizowanego lub zdecentralizowanego oczyszczania ścieków oraz prawa stanowiące, czy zakłady przemysłowe powinny posiadać, czy też nie, własne instalacje oczyszczające. Zgodnie z art. 7, ust. 1, pkt. 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie m.in. wodociągów, zaopatrzenia w wodę i kanalizacji należy do zadań własnych gminy”.

Wskaźnik skanalizowania gminy jest zerowy. Nie bez znaczenia jest również znacząca redukcja kosztów wywożonych nieczystości płynnych.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - *Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich*

Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - *Rozwój i budowa infrastruktury komunalnej na obszarach wiejskich.*

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy

6. Termin realizacji

2011

7. Miernik realizacji

Wybudowana i funkcjonująca oczyszczalnia ścieków w Gumowie wraz z siecią kanalizacji sanitarnej obejmującej miejscowości Gumowo, Ujazdowo, Ujazdówek, Kanigówek, Rykaczewo i Rutki Głowice.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

17 206 000,00

1. Numer i nazwa zadania

24. Budowa ulicy „Słonecznej” w Gąskach.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa ulicy, która poprawią dostępność komunikacyjną miejscowości, umożliwi szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy poszczególnymi punktami. Realizacja działania zaowocuje również poprawą bezpieczeństwa ruchu kołowego oraz poprawą estetyki tej miejscowości.

3. Uzasadnienie zadania

Układ ulic w miejscowości Gąska nie jest wystarczająco rozwinięty. Miejscowość ta przyciąga mieszkańców pobliskiego Ciechanowa, którzy tutaj budują domy w systemie jednorodzinny. Z punktu widzenia interesów gminy zjawisko to jest bardzo korzystne i należy dążyć do podtrzymania i wzmocnienia tego trendu. Rozbudowa układu ulic będzie dodatkowym atutem dla przybyszów.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2011

7. Miernik realizacji

Wybudowana ulica „Słoneczna” w miejscowości Gąska o długości 500 mb

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

88 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

25. Modernizacja drogi w miejscowości Gąska (od remizy do B. Murawskiego) o długości 300 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2011

7. Miernik realizacji

Zmodernizowana odcinek drogi w Gąskach o długości L= 300 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

19 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

26. Modernizacja drogi w miejscowości Kanigówek (kierunek na Sulerzyż) o długości 250 mb.

2. Cel zadania

Celem działania jest budowa i modernizacja dróg, które poprawią dostępność komunikacyjną gminy, umożliwią szybsze i bezpieczniejsze powiązania pomiędzy ośrodkami centralnymi, obszarami województw oraz umożliwiają dostęp do sieci dróg krajowych, w celu zwiększenia atrakcyjności lokalizowania działalności gospodarczej, unikania zatłoczenia na drogach oraz zmniejszenia obciążeń środowiskowych. Realizacja działania przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego. Przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków i uszkodzeń pojazdów związanych z niezadowalającym stanem nawierzchni drogi. Realizacja celu zaowocuje również skróceniem czasu dojazdu i poprawą mobilności mieszkańców gminy.

3. Uzasadnienie zadania

Słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Niedostateczny stopień jej rozwoju nie tylko obniża standard życia i gospodarowania, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla potencjalnych inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządów lokalnych hamują rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich. Ten stan rzeczy hamuje wymianę handlową, wpływa negatywnie na zainteresowanie lokalizowaniem nowych inwestycji na obszarze gminy. Stanowi także istotną barierę zwiększania mobilności mieszkańców, co utrudnia proces aktywizacji i restrukturyzacji obszarów zmarginalizowanych. Działania gminy w tym zakresie są skierowane na rozbudowę i modernizację sieci transportowych koniecznych do: rozwoju gospodarczego, społecznego poprzez m.in.: udostępnienie nowych i zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych, wzmocnienie w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i polityki społecznej poprzez poprawę mobilności i warunków podróżowania oraz stworzenie nowych możliwości w zakresie zatrudnienia, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Istniejąca sieć dróg, choć poprawna pod względem układu przestrzennego wymaga modernizacji nawierzchni i dostosowania ich do standardów WE.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów

6. Termin realizacji

2012

7. Miernik realizacji

Zmodernizowany odcinek drogi w Kanigówku o długości L= 250 mb.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

48 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

27. Budowa wodociągu Rydzewo – Nowa Wieś.

2. Cel zadania

Celem zadania jest przyłączenie do sieci wodociągowej gospodarstw domowych nie korzystających do tej pory z tego medium. Zapewni ono dostawy wody o pożądanym parametrach fizykochemicznych i wyeliminuje ryzyko zagrożeń sanitarnych związanych z poborem wody z przydomowych studni. Nastąpi wyeliminowanie uciążliwości dowożenia wody w okresach niedoborów i likwidacja dyskomfortu mieszkańców pozbawionych dotąd możliwości korzystania z wodociągu..

3. Uzasadnienie zadania

Zapewnienie stałego i niezawodnego zaopatrzenia w wodę pitną i do celów sanitarnych jest jednym z pierwszorzędnych zadań zarządzania zasobami wodnymi. O ile cechą wspólną niemal wszystkich zagadnień ekologicznych jest podnoszenie problemu zanieczyszczenia źródeł wody, o tyle racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi powinno zwracać uwagę na konsekwencje pobierania zbyt dużych ilości wody z tych źródeł. Realizacja tego celu powinna służyć zapewnieniu dostaw i dostępu do wody pitnej o wysokiej jakości dla wszystkich mieszkańców gminy, w ilościach zabezpieczających bieżące potrzeby oraz rozwój poszczególnych jednostek osadniczych, a poprzez energooszczędność wpływać pośrednio na jakość środowiska.

W Polsce zgodnie z ustawą z 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym, art. 7 "Zaspokajanie potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: (...) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji". Dla realizacji zadań o charakterze użyteczności publicznej, zgodnie z art. 9 tej samej ustawy "gmina może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami".

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich - Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich**

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie.*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy.

6. Termin realizacji

2012

7. Miernik realizacji

Funkcjonujący wodociąg Rydzewo – Nowa Wieś.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

172 000, 00

1. Numer i nazwa zadania

29. Budowa małej oczyszczalni ścieków w Rydzewie wraz z siecią kanalizacji sanitarnej obejmującej miejscowości Rydzewo, Modła, Modelka, Chotum, Wólka Rydzewska.

2. Cel zadania

Celem zadania jest wybudowanie oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej i osiągnięcie bezpośredniego efektu ekologicznego polegającego na oczyszczaniu powstających ścieków bytowych. Nastąpi wyeliminowanie ryzyka wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych zarówno ze względu na nieszczelność zbiorników, jak i świadomego działania użytkowników szamb. Osiągnięciem jest wzrost liczby osób korzystających z kanalizacji.

3. Uzasadnienie zadania

Woda jest zasadniczym środkiem higienicznym i sanitarnym w gospodarstwach domowych i przemyśle. Unosi ze sobą odchody, resztki żywności, toksyny pochodzące z detergentów, odpady chemiczne. Różnorodność zawartości tego strumienia odpadów ma ścisły związek ze złożonością procesu wymaganego w celu ich oczyszczenia. Bez prawidłowego oczyszczenia ścieki posiadają negatywny potencjał oddziaływania na systemy wodne, przez co w poważny sposób mogą naruszyć jakość zasobów wodnych. Ścieki mogą doprowadzić do zniszczenia ekosystemów, co z kolei może doprowadzić do strat ekonomicznych, takich jak zmniejszenie ruchu turystycznego, zwiększenie kosztów uzdatniania wody pitnej czy zaopatrzenia w wodę. Dlatego też należy podejmować wszelkie rozsądne działania, aby powrót wykorzystanej wody do naturalnego obiegu oddziaływał na ekosystem w możliwie najmniejszy sposób.

Samorządy lokalne mogą odczuwać potrzebę uwzględnienia norm emisji i jakości środowiska bardziej ścisłych niż odpowiadające im normy ogólnokrajowe. Monitoring i działania na szczeblu lokalnym posiadają największy indywidualny wpływ na ochronę lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych zasobów wodnych. Samorządy lokalne mają do swej dyspozycji szereg opcji prawnych w celu regulacji i kontroli gospodarki ściekowej. Obejmują one wymogi i ograniczenia w dziedzinie obchodzenia się ze ściekami, opłaty, pozwolenia, podatki, wdrażanie publicznego lub prywatnego, scentralizowanego lub zdecentralizowanego oczyszczania ścieków oraz prawa stanowiące, czy zakłady przemysłowe powinny posiadać, czy też nie, własne instalacje oczyszczające. Zgodnie z art. 7, ust. 1, pkt. 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie m.in. wodociągów, zaopatrzenia w wodę i kanalizacji należy do zadań własnych gminy”.

Wskaźnik skanalizowania gminy jest zerowy. Nie bez znaczenia jest również znacząca redukcja kosztów wywożonych nieczystości płynnych.

4. Powiązanie zadania

4a/ ze strategią powiatu

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego powiatu ciechanowskiego: **Powiat Ciechanowski obszarem zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich** - *Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenach wiejskich*

Powiat Ciechanowski obszarem czystego środowiska - *Rozwój i budowa infrastruktury komunalnej na obszarach wiejskich.*

4b/ ze strategią województwa

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Cel strategiczny: *Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nie akceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach życia ludności w województwie*

5. Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Gmina Ciechanów, w zakresie przyłączy – ostateczni użytkownicy.

6. Termin realizacji

2013

7. Miernik realizacji

Wybudowana i funkcjonująca oczyszczalnia ścieków w Rydzewie wraz z siecią kanalizacji sanitarnej obejmującej miejscowości Rydzewo, Modła, Modelka, Chotum, Wólka Rydzewska.

8. Przewidywane nakłady do poniesienia (pln)

10 432 000,00

VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2005-2006

Lp.	Nazwa zadania	Nakłady do poniesienia (w zł.)			Źródło finansowania
		Ogółem	Gmina	Środki zewnętrzne	
1.	Modernizacja drogi Rydzewo – Wólka Rydzewska	300 000,00	100 000,00	20 000	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze strukturalne
2.	Budowa wodociągu we wsi Ropele.	250 000,00	75 000,00	175 000,00	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze strukturalne UE
3.	Budowa wodociągu we wsi Rutki Borki.	180 000,00	60 000,00	120 000	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze strukturalne
4.	Budowa drogi w Pęczcinie.	300 000,00	100 000,00	200 000,00	Budżet gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych
5.	Budowa drogi w miejscowości Gołoty	128 000 ,00	90 000,00	38 000,00	Budżet gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych
6.	Opracowanie projektu budowy wodociągu we wsi Mieszki Atle	20 000,00	20 000,00	-	Budżet gminy
7.	Budowa wodociągu Rutki – Begny	200 000	66 000,00	134 000,00	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze strukturalne

7.	Modernizacja drogi Kownaty Wojnowe - Rykaczewo	600 000,00	200 000,00	400 000,00	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze strukturalne
8.	Modernizacja drogi – Rutki - Begny	180 000,00	54 000,00	126 000,00	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze strukturalne, Wojewódzki Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych
9.	Budowa wodociągu we wsi Mieszki Atle	210 000,00	70 000,00	140 000,00	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze strukturalne
10.	Modernizacja drogi – Rutki - Begny	180 000,00	60 000,00	120 000,00	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze strukturalne
11.	Modernizacja ulic w Kargoszynie	100 000,00	100 000,00	-	Budżet gminy
12.	Zamówienie i wykonanie dokumentacji na wykonanie kanalizacji sanitarnej w Chruszczewie	400 000,00	120 000,00	280 000,00	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze strukturalne UE
13.	Modernizacja drogi Baraki Chotumskie.	192 000,00	64 000,00	128 000,00	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze strukturalne UE

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA

W celu opiniowania a następnie wprowadzenia w życie i monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Ciechanów Wójt gminy powołał Komisję do spraw rozwoju lokalnego uchwałą z dnia 24 czerwca 2004r.

Do zadań komisji należy:

1. Przygotowanie planu rozwoju lokalnego dla gminy Ciechanów.
2. Zapewnienie jednolitości i zgodności pomiędzy planem rozwoju lokalnego a polityką przestrzenną (Plan Zagospodarowania Przestrzennego) i polityką finansową (budżet gminy).
3. Koordynacja działań zmierzających do realizacji planu rozwoju.
4. Kontrola na koniec każdego kwartału terminów i stanu realizacji planu rozwoju.
5. Nadzór nad Liderami Projektów.
6. Weryfikowanie i modyfikacja działań zmierzających do realizacji celów strategicznych.

Ponadto w celu realizacji planu rozwoju, wszyscy pracownicy urzędu gminy i osoby współpracujące zostali zobowiązane do:

1. Zapoznania się z planem rozwoju lokalnego.
2. Wykonywania zadań wynikających z planu rozwoju.
3. Zaangażowania niezbędnych sił i środków w ramach posiadanych kompetencji.
4. Przestrzegania terminów określonych w planie rozwoju.
5. Współpracy z zespołem ds. realizacji planu rozwoju.

Jednocześnie dla każdego realizowanego projektu (zadania) zostanie wyznaczona osoba pełniąca rolę Lidera Projektu, której zadaniem będzie:

1. Koordynacja działań w ramach projektu.
2. Bieżąca kontrola postępu prac.
3. Kontrola wykorzystania zasobów.
4. Eliminowanie skutków zakłóceń wywołujących odchylenia pomiędzy zaplanowanym a rzeczywistym przebiegiem projektu.
5. Przygotowanie kwartalnych sprawozdań i raportów z przebiegu realizacji projektu.
6. Przygotowanie raportu końcowego.

Liderzy Projektów współpracują bezpośrednio z przewodniczącym komisji do spraw rozwoju lokalnego.

IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

System monitorowania planu rozwoju lokalnego

Wdrażanie każdego Planu Rozwoju wymaga prowadzenia ciągłego monitoringu osiągnięcia postawionych celów. Zaniechanie kontroli realizacji planu może skutkować spadkiem skuteczności i efektywności procesu wdrażania.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ciechanów będzie monitorowany przez powołaną do tego celu przez Wójta komisję ds. rozwoju lokalnego.

Sposoby oceny planu rozwoju lokalnego.

Ocena Planu będzie odbywać się systematycznie na posiedzeniach komisji ds. realizacji planu rozwoju lokalnego, która będzie przedstawiać informacje Radzie Gminy.

Podstawą oceny będą terminy i mierniki zawarte przy każdym z zadań. Zestaw mierników pozwala na zweryfikowanie czy dane zadanie zostało wykonane w założonym terminie. Osiągnięcie w założonym terminie przyjętych mierników oznaczać będzie osiągnięcie wyznaczonych zadań, a te z kolei oznaczać będą osiągnięcie przyjętych działań i celów.

Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Warunkami, jakie musi spełnić Plan Rozwoju Lokalnego, aby mógł sprawnie funkcjonować jest stworzenie możliwości udziału wszystkich partnerów społecznych w jego realizacji. Wiąże się to ściśle z: wykorzystaniem potencjału organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników; optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorstw; innowacyjność proponowanych rozwiązań, wyrażająca się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym; istnienie grupy lokalnych liderów.

Punktem wyjścia opracowania systemu włączenia partnerów społecznych na rzecz realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy było powołanie grupy roboczej (komitet techniczny), która miała za zadanie opracowanie dokumentu końcowego. Grupa ta powołana została przez Wójta gminy. Do zadań Komitetu Technicznego należy czuwanie nad przestrzeganiem spójności każdego projektu w odniesieniu do kierunków strategicznych i przyjętego planu działań; śledzenie realizacji i ocenianie każdego etap wdrażania przyjętego planu działań; proponowanie rocznych programów działań; wnioskowanie o zmiany w bieżącym funkcjonowaniu Planu, udzielanie aprobaty dla nowych działań podejmowanych w ramach rozwoju lokalnego, przedstawianie Radzie Gminy zmian w działaniach podejmowanych w ramach Planu oraz przedkładanie planów nowych działań.

Public Relations planu rozwoju lokalnego

Plan Rozwoju Gminy Ciechanów posiada duże znaczenie dla mieszkańców i władz gminy. Dlatego też proces wdrażania powinien być procesem publicznym. Szeroka akcja informacyjna władz gminy jest jednym z podstawowych gwarantów jego skutecznego wdrażania.

Public Relations (PR) określa się jako planowane i ciągłe wysiłki mające na celu stanowienie i utrzymanie wzajemnego zrozumienia między daną organizacją a społeczeństwem. Działania gminy w zakresie PR są prezentowaniem całej działalności gminy związanej z wdrażaniem Planu Rozwoju Lokalnego i wszystkich jego funkcji w procesie zaspokajania potrzeb społecznych. Jest to koncepcja zmniejszania dystansu w stosunkach między gminą a mieszkańcami.

Zadania PR dla Planu Rozwoju Lokalnego są różne w zależności od grup, do których są skierowane. Polegają one na:

w stosunku do pracowników Urzędu Gminy: kreowanie postaw zadowolenia z pracy, gminy i realizowanych zadań;

w stosunku do mieszkańców: upowszechnianiu informacji o perspektywach działania gminy, zmianach w zarządzaniu, koniecznych nakładach finansowych; informowanie o celach i perspektywach gminy, o jej akcjach na rzecz najbliższego otoczenia.